

Adroddiad Blynyddol

Adran Addysg

2022-23

ADRODDIAD BLYNYDDOL ADDYSG 2022-23

CYNNWYS

- 1. RHAGAIR**
- 2. CYD-DESTUN**
- 3. PROSIECTAU BLAENORIAETH CYNLLUN Y CYNGOR**
- 4. Y GYMRAEG**
- 5. DIOGELU**
- 6. BLYNYDDOEDD CYNNAR**
- 7. Y TÎM MODERNEIDDIO ADDYSG**
- 8. ARWEINYDDIAETH**
- 9. UNED DDATA**
- 10. GWASANAETH CEFNOGI LLYWODRAETHIANT YSGOLION**
- 11. UNED CONTRACTAU A CHYFLOGAETH**
- 12. UNED ARLWYO A GLANHAU**
- 13. CLUDIANT ADDYSG**
- 14. CANOLFAN FUSNES ADDYSG**
- 15. PLANT MEWN GOFAL**
- 16. GWASANAETH IEUENCTID**

ADRAN ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL A CHYNHWYSIAD GWYNEDD A MÔN

17. GWASANAETH ANSAWDD ADY

18. GWASANAETH GWEINYDDOL ADY A CH

19. GWASANAETH SEICOEG ADDYSGOL

20. GWASANAETH BLYNYDDOL CYNNAR

21. GWASANAETH ASESU AC ARSYLWI BLYNYDDOEDD CYNNAR (UNEDAU ABC)

22. GWASANAETH CYFATHEBU A RHYNGWEITHIO

23. GWASANAETH SYNHWYRAIDD/CORFFOROL A MEDDYGOL / ADY PENODOL

24. GWASANAETH CWNSELA YSGOLION

25. GWASANAETH LLES

26. GWASANAETH SAESNEG FEL IAITH YCHWANEGOL

27. GWASANAETH CYNHWYSIAD

RHAGAIR

Rydym yn falch o gyflwyno'r Adroddiad Blynyddol yma ar Wasanaethau Addysg yng Ngwynedd, sy'n adlewyrchu ymdrechion a chynnydd ein gwasanaethau addysg dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'n bwrw golwg ar y heriau a wynebir, ein llwyddiannau, yr hyn a gyflawnwyd, ac yn cynnig cyfeiriad cyffredinol i'r dyfodol o ran datblygu ein amrywiol wasanaethau addysg yma yng Ngwynedd.

Yn ystod y flwyddyn yr ydym wedi wynebu arolwg Estyn ac wedi derbyn adroddiad gadarnhaol ar ein Gwasanaethau Addysg yma yng Ngwynedd. Yr ydym yn falch o'r hyn sydd yn cael ei amlygu fel arfer dda ynddi, megis ein gwaith yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg, ond yn derbyn fod gwaith i'w wneud mewn agweddau eraill, megis presenoldeb a chynhwysiad.

Mae'r adroddiad blynyddol yma'n rhoi golwg drylwyr ar sefyllfa bresennol gwasanaethau unigol yr Adran Addysg. Nid yw pob elfen o'r gwaith dydd i ddydd y mae'r gwasanaethau yn eu cyflawni wedi eu cynnwys.

Rydym yn gwerthfawrogi cefnogaeth a chyfraniad ein penaethiaid, staff, rhieni, a chymunedau lleol wrth weithredu ein strategaethau addysgol. Fe fydd y dyfodol yn gynyddol heriol wrth i ni ymateb i'r her o gyni ariannol a lleihad yn y nifer o ddysgwyr yma yng Ngwynedd. Fodd bynnag byddwn yn sicrhau bod addysg yng Ngwynedd yn parhau i fod yn gryf, gan barhau hefyd i arloesi er lles ein plant a'n pobl ifanc.

Diolch am eich diddordeb parhaus yng ngwaith yr Adran Addysg, rydym yn edrych ymlaen at eich sylwadau ac adborth ar y cynnydd a wnaed dros y flwyddyn ddiwethaf.

Gyda llawer o ddiolch,

Gwern ap Rhisiart
Pennaeth Addysg

Beca Brown
Aelod Cabinet Addysg

CYD-DESTUN

GWELEDIGAETH YR ADRAN ADDYSG: Plant a phobl ifanc Gwynedd yn cyflawni'r safonau uchaf er mwyn cynnal yr iaith, diwylliant ac economi yn lleol.

PWRPAS: *Hyrwyddo cyflawniad a lles plant a phobl ifanc Gwynedd drwy sicrhau llywodraethant, arweinyddiaeth a rheolaeth effeithiol ein hysgolion*

GWASANAETHAU RYDYM YN EU DARPARU: Codi Safonau, Gwasanaethau Cefnogol, Cyflogau a Chontractau Staff Ysgolion, Pensiynau Athrawon, Arlwyyo Ysgolion, Glanhau Ysgolion, Cludiant Ysgolion, Iechyd a Diogelwch, Mynediad Ysgolion, Cefnogaeth i Lywodraethwyr, Cefnogaeth Gyllidol i Ysgolion, Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu, Uned Ddata, Cefnogaeth Adnoddau Dynol i Ysgolion a'r Adran Addysg, Presenoldeb ac Ymddygiad, Gwasanaeth Lles Addysg, Anghenion Dysgu Ychwanegol, Amddiffyn Plant, Arweinyddiaeth, Rheolaeth a Hyfforddiant, Moderneiddio Addysg a'r iaith Gymraeg.

BETH MAE'R ADRAN YN EI WNEUD?

- Cefnogi plant a phobl ifanc i gyflawni'r safonau uchaf.
- Sicrhau bod disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn cael y gefnogaeth fwyaf addas.
- Sicrhau bod disgyblion ag anghenion emosiynol ac ymddygiadol yn cael eu cynnwys yn llawn o fewn ysgolion Gwynedd.
- Sicrhau bod disgyblion o fewn ysgolion Gwynedd yn ddiogel.
- Darparu gwasanaethau cefnogol pwrpasol ar gyfer Gwasanaeth Addysg Gwynedd.
- Datblygu arweinwyr a chefnogi'r gweithlu yn yr ysgolion.
- Cefnogaeth i gyrff llywodraethu ysgolion er mwyn iddynt weithredu fel llywodraethwyr effeithiol.

Yn 2022-23, roedd 79 ysgol gynradd, 12 Ysgol Uwchradd 1 Ysgol Ddilynol, 1 Ysgol Gydol Oes, a 2 Ysgol Arbennig yng Ngwynedd.

Mewn datganiad gan y Gweinidog Addysg, Jeremy Miles AS, nododd: *'Ni fydd data dyfarniadau cymwysterau yn cael eu defnyddio i adrodd ar ddeilliannau cyrhaeddiad ar lefel ysgol, awdurdod lleol na chonsortium rhanbarthol ac ni ddylid eu defnyddio i ddwyn ysgolion i gyfrif am ddeilliannau dysgwyr'*

Felly yn unol â datganiad y Gweinidog, nid oes modd i'r Awdurdod drafod unrhyw ganlyniadau er mwyn mesur perfformiad ysgolion a chymharu safonau fel rhan o'r adroddiad blynyddol hwn.

PROSIECTAU CYNLLUN Y CYNGOR 2018-23

Yn ystod cyfnod yr adroddiad blynyddol yma daeth cyfnod Cynllun y Cyngor 2018-23 i ben ar 31 Mawrth 2023. O ganlyniad, gweler isod adroddiad ar yr hyn a gyflawnwyd o safbwynt blaenoriaethau gwella Cynllun y Cyngor yn ystod y flwyddyn 2022-23.

Darpariaeth Addysg Ôl – 16 yn Arfon

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae amrywiaeth yn ansawdd yr addysg a phrofiadau dysgwyr ar draws y gyfundrefn addysg ôl-16 yn Arfon yn effeithio ar ddeilliannau a llwybrau dysgu.

Mae'r Cabinet eisoes wedi rhoi caniatâd i gychwyn ymgysylltu gyda rhan-ddeiliaid i drafod y weledigaeth ar gyfer addysg ôl-16 yn Arfon. Cynhaliwyd yr ymgysylltu anffurfiol yn ystod Tymor yr Hydref 2020.

Rydym yn parhau i gynnal trafodaethau anffurfiol er mwyn trafod a gwyntyllu opsiynau posib gyda'r proffesiwn gan ddefnyddio'r trafodaethau rhain i benderfynu ar y ffordd orau i barhau i gadw momentwm gyda'r prosiect pwysig hwn.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Yn ystod 2022-23, bu i ni ail-ymweld â'r achos dros newid, diweddarau data a gwybodaeth a oedd yn sylfaen i'r prosiect hwn, gan gynnwys unrhyw ystyriaethau newydd perthnasol yn sgil y pandemig.

Cyflwynwyd adroddiad gerbron Cabinet ar 7 Mawrth 2023 yn gofyn caniatâd i wneud gwaith pellach gyda rhanddeiliaid sy'n ffurfio Consortiwm Addysg Ôl-16 Gwynedd ac Ynys Môn er mwyn datblygu modelau posib ar gyfer y gyfundrefn addysg ôl-16 yn Arfon.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg.

Dalgylch Bangor

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Er gwaethaf y pandemig bu i adeilad newydd Ysgol y Garnedd agor ei drysau yn Hydref 2020 gan ddod yn gartref addysgol newydd i hyd at 420 o ddysgwyr oed cynradd yn ninas Bangor. Mae safle'r ysgol hefyd yn cynnig addysg feithrin a darpariaeth gofal plant cynhwysfawr mewn awyrgylch pwrpasol gyda'r adnoddau gorau posibl. Mae gofod wedi ei gynllunio'n ofalus yn ogystal ar gyfer unedau arbenigol ar y safle i gefnogi ymhellach ddatblygiad plant. Bu i'r prosiect hwn gadw o fewn y gyllideb a neilltuwyd ar ei gyfer.

Bu i'r prosiect gael ei enwebu ar gyfer tair gwobr Rhagoriaeth Mewn Adeiladwaith yng Nghymru 2021 a daeth i'r brig mewn dau sef: Gwobr Adeiladwaith Digidol (Digital Construction Award) a Gwobr Cleient y flwyddyn (Client of the Year Award).

Byddwn yn trefnu agoriad swyddogol ar y cyd â'r ysgol pan fydd yn saff i wneud hynny.

Fel rhan o'r trefniadau yn nalgylch Bangor bu i Ysgol y Faenol hefyd gael estyniad sylweddol. Er bod llithriad yn yr amserlen wedi bod o ganlyniad i'r pandemig, llwyddwyd i gwblhau yn fuan yn 2022. Mae'r ysgol yn gallu derbyn 315 o ddysgwyr yn sgil yr estyniad, sydd yn gynydd o 129 o ddysgwyr. Mae'r adeilad wedi ei gynllunio i fod yn hwb i'r ardal leol hefyd gyda chanolfan gymunedol newydd a gofod ar gyfer y blynyddoedd cynnar yn cael eu codi fel rhan o'r datblygiad.

Yn sgil y buddsoddiad sylweddol diweddar yn Ysgol y Garnedd ac Ysgol y Faenol, mae'r Cyngor yn cydnabod yr angen i fuddsoddi ymhellach a gwella'r adnoddau a'r amgylchedd dysgu yn Ysgol Hirael hefyd. Bydd hyn yn gyfrwng i wella profiad y dysgwr a galluogi'r ysgol i ddarparu addysg a'r cwricwlwm yn yr 21ain ganrif.

Mae'r Cyngor eisoes wedi cydnabod nad oes gan Ysgol Tryfan yr adnoddau y byddem yn dymuno iddynt eu cael a bod hynny'n effeithio ar brofiad y dysgwr. At hyn, bydd y Cyngor yn ystyried yr opsiynau sydd ar gael i wella'r adnoddau uwchradd yn ninas Bangor er mwyn sicrhau amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf ynghyd ac adeiladau ac adnoddau i allu darparu addysg a'r cwricwlwm yn yr 21ain ganrif.

Pa gynydd wnaed yn 2022/23?

- **Ysgol Y Garnedd:**
Bu gwaith yn mynd rhagddo yn ystod y flwyddyn i drefnu agoriad swyddogol ar gyfer yr ysgol, gan nad oedd hynny'n bosib yn flaenorol yn sgil heriau pandemig Covid-19. Bellach mae dyddiad ar gyfer yr agoriad wedi ei gadarnhau ar gyfer 18 Mai 2023 a bydd Gweinidog y Gymraeg ac Addysg, Jeremy Miles AC yn agor yr ysgol yn swyddogol.
- **Ysgol Y Faenol:**
Bu i adeilad Ysgol Y Faenol gael ei gwblhau yn ystod y flwyddyn, ac mae capasiti'r ysgol bellach wedi cynyddu i allu derbyn hyd at 315 o ddysgwyr. Er hynny, mae materion cyfreithiol ynglŷn â throsglwyddiadau tir a phrydles yn parhau rhwng y Cyngor, yr Eglwys yng Nghymru a'r Cyngor Cymuned, felly does dim modd symud ymlaen i ddymchwel y Ganolfan Gymunedol a chreu maes parcio pwrpasol ar gyfer yr ysgol hyd nes y bydd y materion hyn wedi eu datrys.
- **Ysgol Hirael:**
Er mwyn gwella'r adnoddau a'r amgylchedd dysgu yn Ysgol Hirael, ar 14 Chwefror 2023, bu i'r Cabinet ganiatáu neilltuo £3m o gyfanswm o gyllideb Gwedd 2 Bangor, Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy (Band B) er mwyn buddsoddi yn Ysgol Hirael. Hyn yn ogystal ag ymrwymiad i gadarnhau cyfraniad o £1m o Gynllun Rheoli Asedau'r Cyngor ar gyfer 35% o arian cyfatebol ar gyfer gwireddu'r prosiect yn Ysgol Hirael.
Yn dilyn y Cabinet, cafwyd cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru i drosglwyddo'r gyllideb o Gwedd 2 Bangor i Ysgol Hirael yn ogystal. Er hynny, mae'r gyllideb ar gyfer Ysgol Hirael yn ddarostyngedig i gyflwyno achos fusnes llwyddiannus i Lywodraeth Cymru a bydd y gwaith o lunio'r achos fusnes yn parhau yn 2023-24.
- **Ysgol Tryfan:**
Cynhaliwyd trafodaethau anffurfiol ynglŷn â'r opsiynau posib sydd ar gael i gryfhau a gwella'r adnoddau uwchradd yn ardal Bangor.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg

Dalgylch Cricieth

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae cyflwr adeilad ac amgylchedd dysgu presennol Ysgol Trefarthyr yng Nghricieth yn wael, sy'n effeithio ar brofiad y dysgwyr. Byddwn felly'n adeiladu ysgol newydd yng Nghricieth er mwyn gwella'r amgylchedd dysgu a sicrhau'r adnoddau gorau i'r dysgwyr ffynnu.

Yn 2021/22, cyhoeddwyd rhybudd statudol a bu i'r Cabinet gadarnhau'n derfynol y penderfyniad i adleoli'r ysgol. Rydym wedi ymgysylltu ar gynlluniau, ynghyd â chadarnhau cyllideb tuag at sicrhau Uned Blynnyddoedd Cynnar ar y safle. Rydym hefyd wedi apwyntio contractwr ac mae archwiliad geoffisegol o'r safle wedi ei gyflawni hefyd.

Yn 2022/23, yn sgil prynu'r tir a derbyn caniatâd cynllunio, bwriedir cychwyn ar y gwaith o adeiladu'r ysgol newydd, gan anelu i agor yr ysgol ar y safle newydd ym Medi 2023.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Cyflwynwyd cais cynllunio ar gyfer datblygu'r ysgol newydd yng Nghricieth, a chyn gallu derbyn caniatâd cynllunio roedd gofyn cynnal archwiliadau archeolegol o'r safle ynghyd â gwneud gwaith pellach ar lwybrau saff i'r ysgol. Cynhaliwyd arolwg llwybrau saff i'r ysgol a chyflwynwyd yr adroddiad i'r Uned Gynllunio. Cynhaliwyd gwaith archeolegol ar y safle a darganfuwyd bedd cist, a chynhaliwyd gwaith archeolegol pellach yn dilyn hynny gan arwain at oedi yn yr amserlen ar gyfer datblygu'r ysgol newydd. Yn sgil hyn, derbyniwyd cymeradwyaeth i'r cais cynllunio.

Yn sgil cynnydd sylweddol mewn costau deunyddiau adeiladu ac effaith Brexit a Covid-19 daeth i'r amlwg fod costau adeiladu ysgol newydd yng Nghricieth wedi cynyddu'n sylweddol, ac ym mis Rhagfyr 2022, bu i'r Cabinet gymeradwyo cynyddu'r gyllideb ar gyfer y prosiect i £8.1m, ac yn dilyn hynny derbyniwyd cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru i gynyddu'r gyllideb ar gyfer y prosiect hefyd.

Bu i'r contractwyr gychwyn ar y safle ar 20 Chwefror 2023 ac maent yn gwneud cynnydd da. Cynhaliwyd seremoni torri'r dywarchen ar safle'r ysgol newydd ar 6 Mawrth 2023.

Yn sgil yr oedi fu yn yr amserlen, bu i Gorff Llywodraethol Ysgol Trefarthyr gytuno i newid dyddiad agor yr ysgol newydd i 1 Medi 2024.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg.

Cydweithio Meirionnydd

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae risg fod materion yn ymwneud â'r drefn bresennol yn effeithio ar brofiadau dysgwyr ym Meirionnydd, e.e. mae ysgolion uwchradd Meirionnydd yn ei chael hi'n anodd recriwtio athrawon, rheolwyr canol ac arweinwyr. Os na fydd datrysiad i'r sefyllfa, bydd yr effaith ar wydnwch y gyfundrefn addysg a'r amodau arweinyddiaeth yn yr ardal yn parhau.

Mae heriau amlwg cyfnod Covid a phrysurdeb ysgolion uwchradd o ganlyniad i hynny wedi effeithio ar gynnydd y flaenoriaeth yma.

Yn ystod 2021/22 rydym wedi casglu barn Penaethiaid a chynrychiolaeth o Lywodraethwyr pob ysgol uwchradd ar yr heriau posib sydd yn eu wynebu o ran darparu addysg uwchradd o ansawdd yn ardal Meirionnydd. Yn ystod y gwaith hwn bu i ni roi sylw penodol i adnabod yr heriau sy'n wynebu'r ysgolion o safbwynt recriwtio athrawon, rheolwyr canol ac arweinwyr.

Erbyn diwedd 2021/22 byddwn wedi casglu barn disgyblion a rhieni ar ansawdd y profiadau y mae'r plant yn ei gael yn yr ysgolion, ynghyd â barn staff am y profiad o weithio o fewn yr ysgolion yma. Er mwyn sicrhau cymhariaeth deg yr ydym am ofyn yr un cwestiynau i staff, rhieni a phlant ysgolion Dwyfor ac Arfon hefyd.

Bydd cyfeiriad a chamau gweithredu'r flaenoriaeth hon ar gyfer 2022-23 yn cael ei seilio ar farn yr holl ran-ddeiliaid allweddol. Os cyfyd sefyllfa ble nad oes pryderon sylweddol wedi cael eu hamlygu, byddwn yn ystyried priodoldeb y flaenoriaeth hon fel rhan o Gynllun y Cyngor i'r dyfodol.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Pan gychwynwyd y prosiect yn ôl yn 2019 roedd pryder y gallai fod materion yn ymwneud â'r drefn bresennol yn effeithio ar brofiadau dysgwyr ym Meirionnydd e.e. mae ysgolion uwchradd Meirionnydd yn ei chael hi'n anodd recriwtio athrawon, rheolwyr canol ac arweinwyr – ac mae hynny'n arbennig mewn rhai meysydd. Bwriad y prosiect oedd edrych ar yr heriau y mae'r ardal yma yn eu hwynebu (os o gwbl) gan foddelu opsiynau posib ar gyfer diwallu'r anghenion yma i'r dyfodol.

Bu'r cynnydd ar y prosiect yma'n araf a bu iddo gael ei effeithio gan heriau amlwg y pandemig a phrysurdeb ysgolion uwchradd. Bu nifer o newidiadau yn arweinyddiaeth ysgolion uwchradd Meirionnydd yn ogystal ddaru effeithio ar gynnydd y prosiect. Serch hynny, llwyddwyd i gasglu barn penaethiaid a chynrychiolaeth o lywodraethwyr pob ysgol uwchradd ar yr heriau posib sydd yn eu hwynebu o ran darparu addysg uwchradd o ansawdd yn yr ardal, megis recriwtio athrawon, rheolwyr canol ac arweinwyr. Bu i ni hefyd gylchredeg a dadansoddi holiadur er mwyn ceisio canfod barn dysgwyr, staff, rhieni a phenaethiaid.

Yn sgil casglu barn, ni fu i'r penaethiaid amlygu pryderon amlwg o ran darparu addysg uwchradd o ansawdd yn yr ardal. Yn sgil casglu barn, ni fu i gynrychiolaeth o lywodraethwyr pob ysgol uwchradd amlygu pryderon amlwg o ran darparu addysg uwchradd o ansawdd yn yr ardal.

Ni fu i'r dadansoddiad o'r holiadur gwasanaethau addysg amlygu unrhyw agweddau a fyddai'n teilyngu gwaith ymchwil pellach ychwaith. Roedd hyn yn bennaf gan i'r ymateb o'r sector uwchradd fod yn llai na'r disgwyl ac yn enwedig felly o ardal Meirionnydd.

Yn sgil y ffaith nad fu i bryderon sylweddol gael eu hamlygu, ni fydd Meirionnydd yn parhau fel blaenoriaeth yng Nghynllun y Cyngor o Ebrill 2023 ymlaen, er y bydd yr Adran Addysg yn parhau i weithio gyda'r ysgolion uwchradd ym Meirionnydd er sicrhau gwytnwch y gyfundrefn i'r dyfodol.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg.

Cinio am ddim i ddisgyblion cynradd

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Cyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2021 bwriad gan y Llywodraeth i ddarparu cinio am ddim i holl ddisgyblion cynradd. Er bod y cynllun yn cael ei groesawu mae cryn waith angen ei wneud o ran ymarferoldeb y cynllun.

Nid oes manylder wedi cyrraedd eto o ran amserlen gwireddu'r cynllun ond mae'r cytundeb rhwng y blaid Lafur a Phlaid Cymru mewn lle am gyfnod o 3 blynedd ac felly gellir cymryd y bydd angen rhoi blaenoriaeth i'r prosiect dros y 3 blynedd nesaf.

Ar gyfartaledd mae tua 50% o ddisgyblion cynradd yn dewis cinio ysgol efo'r 50% arall yn dod a phecyn bwyd o adref i'r ysgol. Byddai'r cynllun yma o bosibl yn dyblu'r nifer o ddisgyblion cynradd a fyddai yn dewis cinio ysgol.

Yn ystod 2022/23 fe fyddwn yn rhoi ystyriaeth i'r hyn y bydd darparu cinio am ddim i ddisgyblion ysgolion cynradd yn ei olygu i'r Cyngor a'r hyn y bydd angen ei wneud er mwyn gwireddu'r ymrwymiad gan gynnal gwaith sgôpio.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Cynhaliwyd adolygiad o ofod ceginau pob ysgol gynradd yng Ngwynedd gan adnabod pa geginau oedd angen uwchraddio eu hoffer mawr megis poptai a pheiriannau golchi llestri yn ogystal ag offer ysgafn. Ers Gorffennaf 2022, mae 38 popty combi wedi eu gosod ac 20 peiriant golchi.

Ers Gorffennaf 2022, bu i'r ysgolion canlynol dderbyn estyniad i'r gegin/gofod bwyta:

- Ysgol Yr Hendre
- Ysgol Bethel
- Ysgol Bro Lleu
- Ysgol Maenofferen
- Ysgol Llanrug

At hyn, bu i Scottish Power uwchraddio ffiwsiau ar rai safleoedd ble nad oedd y cyflenwad trydan yn ddigonol, ond mae'r gwaith hwn yn parhau, gyda'r amserlen i raddau helaeth yn nwylo Scottish Power.

Ers 1 Medi 2022, mae holl ddysgwyr blwyddyn Derbyn a blwyddyn 1 ysgolion Gwynedd yn cael cinio ysgol am ddim os ydynt yn dymuno.

Ers 1 Ionawr 2023, mae holl ddysgwyr blwyddyn 2 ysgolion Gwynedd yn cael cinio ysgol am ddim os ydynt yn dymuno.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel

Trawsnewid y Ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae yna risg y byddwn yn methu a darparu yn addas ar gyfer pob disgybl gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) oherwydd na chafwyd adnoddau gan y Llywodraeth i gwrdd â'r cynnydd mewn angen am ddarpariaeth statudol (Deddf ADY a Tribiwnlys, 2018).

Mae'n bosibl hefyd na fydd plant a phobl ifanc yn cael y mynediad cywir at staff arbenigol (e.e. Seicolegwyr Addysg dwyieithog, Athrawon Synhwyrdd) a rolau allweddol o ran swyddi statudol o fewn y cod (Swyddog Arweiniol y Blynyddoedd Cynnar, Cydlynnydd ADY) oherwydd cyfuniad o anawsterau recriwtio, cyllido, a chynnydd mewn llwyth gwaith.

Yn ystod 2021/22 rydym wedi:

- datblygu'r prosesau cyd-weithio gyda'r Gwasanaeth Iechyd drwy gyd-weithio gyda'r Swyddog Arweiniol Clinigol Dynodedig Addysg (SACDA) o fewn y Bwrdd Iechyd
- cynnal nifer o ddigwyddiadau hyfforddi rhan-ddeiliaid
- gweithredu systemau angenrheidiol ar gyfer adnabod anghenion yn fuan yn y blynyddoedd cynnar, ac mae'r gwaith paratoi yn y sector Ôl-16 yn parhau
- hefyd y gwaith o ddatblygu cyswllt gweithio, cwricwlwm ac asesu rhwng y prif-lif a'r Ysgolion Arbennig wedi datblygu ac yn parhau i ddatblygu
- mae gwaith arloesol yn parhau i gymryd lle o ran defnydd a datblygiad parhaus y system Cynllun Datblygu Unigol ar lein, gyda'r system yn gyrru'r holl broses ar gyfer yr ysgolion, rhieni, asiantaethau allanol a darpariaethau addysg eraill (e.e. blynyddoedd cynnar)
- mae'r gwaith o edrych ar ddulliau cyllido darpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol yn y prif lif yn parhau i gymryd camau pendant tuag at Medi 2022, ynghyd â chydweithio yn genedlaethol ar sicrhau hyfforddi a recriwtio staff arbenigol dwy-ieithog (e.e. Seicolegwyr).

Mae elfennau o'r Ddeddfwriaeth yn fyw ers Medi 2021, ond gyda chyfnod o dair blynedd o drawsnewid hyd at Medi 2024. Yn ystod 2022/23 byddwn yn:

- adolygu'r prosesau gweithredu yn barhaus er mwyn sicrhau systemau mor syml a defnyddiol â phosib
- parhau i ddatblygu systemau addas at y newid deddfwriaethol gan roi ffocws ar y Ôl-16, partneriaeth gyda rhieni ac asiantaethau, a'r dull cyllido mwyaf addas ar gyfer y gofyn deddfwriaethol, gan gydweithio yn agos â'r Colegau Addysg Bellach
- sefydlu dull ariannu - adolygu'r dull ariannu er mwyn cael model sydd yn rhoi gwell sefydlogrwydd o ran darpariaeth
- parhau â thrafodaethau cenedlaethol, gan barhau i drosglwyddo'r neges ynglŷn â phryder hyfforddi a recriwtio staff arbenigol.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Pwrpas y prosiect hwn oedd trawsnewid y gwasanaeth anghenion dysgu ychwanegu a chynhwysiad er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc sydd ei angen yn derbyn y gefnogaeth fwyaf addas i'w galluogi i gyflawni eu potensial. Bu'r prosiect hefyd yn canolbwyntio ar baratoi tuag at y Ddeddf Anghenion Dysgu a Thribiwnlys Addysg Cymru (2018). Daeth y Ddeddf hon yn weithredol ym Medi 2021, ond gyda chyfnod o dair blynedd i drawsnewid hyd at Medi 2024.

Yn ystod 2022-23 bu i Arolwg Parodrydd Deddf ADY Llywodraeth Cymru ddangos cynnydd cryf iawn o ran paratodau'r Awdurdod o ran y Ddeddfwriaeth. Bu i'r Awdurdod sicrhau fod y swyddi statudol angenrheidiol mewn lle ers Ionawr 2021 a'u bod yn gweithredu'n effeithiol. Bu i'r cydweithio gyda'r Gwasanaeth Iechyd ddatblygu'n dda drwy gydweithio gyda'r Swyddog Arweiniol Clinigol Dynodedig Addysg (SACDA). Cynhaliwyd nifer o ddigwyddiadau hyfforddi rhan-ddeiliaid ar gyfer manylu ar agweddau penodol o'r Cod Terfynol. Bu gwaith ar y llwybrau datrys anghydfod i sicrhau bod rhain yn weithredol. Yn y sector blynyddoedd cynnar mae'r systemau angenrheidiol ar gyfer adnabod yn fuan, a sefydlu prosesau clir wedi ei gyflawni, ac mae'r gwaith paratoi yn y sector ôl-16 yn parhau. Hefyd mae'r gwaith o ddatblygu cyswllt gweithio, cwricwlwm ag asesu rhwng y prif-lif a'r Ysgolion Arbennig wedi datblygu ac yn parhau i ddatblygu.

Bu i'r gwaith arloesol barhau o ran defnydd a datblygiad parhaus y system Cynllun Datblygu Unigol ar-lein, gyda'r system yn gyrru'r holl broses ar gyfer yr ysgolion, rhieni, asiantaethau allanol a darpariaethau addysg eraill (e.e. blynyddoedd cynnar).

O ystyried y bu i'r ddeddfwriaeth newydd ddod i rym ym Medi 2021, erbyn 2022-23 roedd Gwynedd mewn sefyllfa gadarn o safbwynt gweithredu'r gofynion newydd, ac felly peidiodd hwn a bod yn brosiect yng Nghynllun y Cyngor o Fedi 2022 ymlaen gan ei fod bellach wedi ei gyflawni, a bod y gofynion ynghlwm â'r ddeddfwriaeth bellach wedi trosglwyddo'n rhan o waith dydd i ddydd yr Adran Addysg.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol gyhyd ag sy'n bosib.

Gagendor Lles a Chyrhaeddiad Plant a Phobl Ifanc

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae pryder y gall rhai plant a phobl ifanc gael eu gadael ar ôl o safbwynt eu cyrhaeddiad addysgol, ac y bydd angen help ychwanegol ar rai ohonynt i gau'r bwlch hwnnw ynghyd â chefnogaeth gyda'u lles.

Mae rhieni yn bryderus ynglŷn a'u gyrru i'r ysgol neu yn penderfynu addysgu gartref, ac mae cynnydd mewn pryderon diogelu.

Rydym yn ymwybodol fod pandemig Covid-19 a'r cyfnod clo wedi amlygu bregusrwydd y sector blynyddoedd cynnar, a thu hwnt i'r ysgol rydym hefyd yn sylweddoli fod y grŵp oedran 16-24 oed wedi eu heffeithio yn anghymesur gan yr argyfwng, fwy nag unrhyw grŵp oedran arall.

Yn ystod 2020/21 rydym wedi sefydlu byrddau prosiect ar gyfer y maes Blynyddoedd Cynnar ac ar gyfer y maes cefnogaeth i pobl ifanc ôl-16. Mae'r byrddau prosiect wedi adnabod y meysydd

blaenoriaeth ac mae cynlluniau gwaith clir wedi eu llunio ar gyfer y mwyafrif ohonynt. Rydym hefyd wedi canolbwyntio ein hymdrechion ar gyfer y grŵp oedran 5-16 drwy gefnogi'r ysgolion i weithredu Rhaglen Cyflymu'r Dysgu gydag arian gan Lywodraeth Cymru. Bydd hyn yn ein galluogi i ymateb i effaith y cyfnod clo ar les a chyrhaeddiad rhai grwpiau penodol o ddysgwyr.

Mae gwaith wedi ei wneud i gyfarch llesiant disgyblion 3 – 16 oed ac fel cam cyntaf mae trafodaethau wedi cychwyn gydag ystod o bartneriaid gan gynnwys y gwasanaeth iechyd i fapio'n fanwl pwy sydd yn cefnogi ac ymateb i ystod eang o anghenion llesiant ein pobl ifanc.

Yn 2022/23, byddwn wedi cyflwyno strategaeth ar gyfer y maes blynyddoedd cynnar a fydd yn sicrhau'r cychwyn gorau i deuluoedd a phlant 0-5 oed yng Ngwynedd.

Byddwn hefyd wedi diweddarau ein fframwaith ymgysylltu ar gyfer ein dysgwyr ôl-16 ac wedi llunio strategaeth i ddarparu cymorth llesiant, iechyd meddwl a digartrefedd iddynt.

Byddwn wedi cytuno ar y model cefnogi mwyaf effeithiol ar gyfer cefnogi llesiant disgyblion oedran ysgol.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Bu i'r gwaith o lunio strategaeth ar gyfer y Blynyddoedd Cynnar symud yn ei flaen yn ystod y flwyddyn gyda chytundeb ar y prif ffrydiau gwaith. Fel rhan o hynny, bu i ni ymgynghori'n fewnol gyda swyddogion allweddol ar hanfodion ein strategaeth.

Yn ystod y flwyddyn cwblhawyd asesiad manwl o'r galw am ddarpariaeth gofal a chwarae cyn ysgol, ynghyd ag asesiad manwl o'r cytundebau / prydles sydd mewn lle gyda darparwyr presennol.

Bu i ni hefyd foddelu costau rhedeg darpariaethau o ansawdd, ynghyd â modelu modelau ariannu ar gyfer ein darpariaethau gofal a chwarae ac addysg ar draws Gwynedd.

Bu i ni gyflawni gwaith mapio manwl aml-asiantaeth ddaru amlygu meysydd sydd angen sylw, a bu i is grwpiau gael eu sefydlu i fynd i'r afael ac agweddau penodol.

Bu oediad yn y gwaith o lunio fframwaith ymgysylltu ddiwygiedig, hyn yn sgil i'r arweiniad gan Lywodraeth Cymru ein cyrraedd yn hwyr yn ystod y flwyddyn. Yr ydym fodd bynnag wedi ymateb i ofynion y fframwaith ymgysylltu yn enwedig felly ar gyfer pobl ifanc di gartref ac anghenion iechyd meddwl lefel isel.

Yr ydym wedi llunio strategaeth newydd ar gyfer ymateb i anghenion dysgwr sydd mewn risg o ddadrithio o addysg, hyfforddiant neu waith. Yn cyd fynd a'r strategaeth mae cais wedi ei wneud i gronfa ffyniant cyffredin am nawdd i gynllun a fyddai'n darparu cefnogaeth ymarferol i'n pobl ifanc wedi ei selio ar arfer dda a welwyd drwy gynlluniau TRAC.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Ennill cyflog digonol i fedru cynnal ein hunain a'n teuluoedd
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg.
- Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol gyhyd ag sy'n bosib.

Strategaeth Dysgu Digidol

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae risg o ddarparu addysg is-safonol i blant Gwynedd oherwydd methiant i uchafu'r cyfleoedd y mae dysgu digidol yn ei gynnig. Bwriad y strategaeth yw rhoi'r ddarpariaeth ddigidol orau i gefnogi ein dysgwyr a'n hathrawon i feithrin ystod o sgiliau i ddefnyddio technoleg yn hyderus, creadigol ac yn feirniadol.

Yn sgil diwygio'r cwricwlwm mae cymhwysedd ddigidol yn gyfrifoldeb statudol ar draws pob maes dysgu ac mae angen ei ystyried ym mhob agwedd wrth ddylunio a chyflwyno'r cwricwlwm. Mae amrywiaethau mewn ansawdd rhwydweithiau ysgolion, a chyflwr a nifer ac argaeledd dyfeisiadau i athrawon a dysgwyr. Mae amrywiaeth yn nealltwriaeth y cyfrwng ymysg athrawon. Nid yw'r drefn o gynnal offer yn sicrhau mynediad di-dor.

Mae'r Strategaeth Addysg Ddigidol wedi ei chymeradwyo ac mae'r gwaith o'i gweithredu wedi symud ymlaen cryn dipyn yn ystod 21/22. Mae gwaith allweddol ar yr is-adeiledd ar draws ein holl ysgolion wedi dirwyn i ben gyda dyfeisiadau newydd wedi eu rhannu â mwyafrif ein dysgwyr yn y sector gynradd ac arbennig. Mae model cefnogi newydd wedi ei lunio gyda'r gwaith o'i sefydlu ar gychwyn fel ei fod yn gwbl weithredol o Ebrill 2022 ymlaen. Mae cytundeb ar fodel ariannu cynaliadwy er mwyn sicrhau nad yw'r dyfeisiadau digidol yn oesi heb ffordd o'i diweddarau gyda'r Cyngor a'r ysgolion yn cyd-ariannu.

Ein blaenoriaethau yn ystod 2022/23 fydd sefydlu'r drefn gefnogi a symud i fod yn cyflwyno dyfeisiadau i bob athro ac athrawes ynghyd â mwyafrif disgyblion y sector uwchradd.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Yn syml, mae'r strategaeth yma, o'i gweithredu'n llawn am roi dyfais addas i alluogi dysgu digidol yn nwylo pob plentyn o flwyddyn 3 hyd at flwyddyn 11. Gwynedd fydd un o'r awdurdodau cyntaf i wneud hynny yng Nghymru ac mae'n rhywbeth y gallwn ni ymfalchïo ynddo.

Dros blynnyddoedd mae buddsoddiad sylweddol wedi bod mewn isadeiledd rhwydwaith ysgolion. Mae nifer sylweddol o ddyfeisiadau wedi rhannu yn unol â'r strategaeth. Ers peth amser rhannwyd digon o ipads i roi un i bob pedwar dysgwr yn y Cyfnod Sylfaen, gyda digon o Chromebooks wedi eu rhannu fel bod pob dysgwr o flwyddyn 3 i 6 yn cael dyfais yr un. Mae gan bob athro ac athrawes ddyfais safonol ers peth amser. Mae digon o ddyfeisiadau wedi ei rhannu neu ei archebu bellach i sicrhau fod pob disgybl yn y sector uwchradd a mynediad i ddyfais safonol.

Nid yw pob ysgol uwchradd wedi llwyddo i rannu'r dyfeisiadau gyda'r dysgwyr. Mae heriau o ran sicrhau eu bod yn cael ei gwefru'n yr ysgol ynghyd a sut y gellid ei cludo'n saff nol a blaen o'r cartref. Mae'r ysgolion sydd wedi llwyddo i oresgyn yr heriau yma yn rhannu eu profiadau ag eraill ac yr ydym yn sicr y bydd ysgolion eraill yn rhyddhau'r dyfeisiadau dros y misoedd nesaf.

Disgwyli'r i'r dyfeisiadau archebwyd gychwyn y flwyddyn ariannol gyrraedd yr ysgolion yn gynnar yn ystod tymor y gwanwyn. Mae'r oediad oherwydd trefn bwrcasu Llywodraeth Cymru.

Yn sgil y penderfyniad i fewnoli cefnogaeth i'r holl ddyfeisiadau, ac yn sgil proses recriwtio, bu i'r Tîm Gwasanaethau Digidol Ysgolion gael ei sefydlu ac mae eisoes yn weithredol yn darparu cefnogaeth ddigidol i'n hysgolion. Y gobaith yw y bydd y dyfeisiadau hyn yn tanio dychymyg a

sbarduno ymhellach ddyfeisgarwch ac effeithiolrwydd yr agweddau o ddysgu digidol ar draws y sectorau.

O ystyried fod y dyfeisiadau bellach wedi eu rhannu gyda dysgwyr ac athrawon yn ein hysgolion, a bod y Gwasanaeth Digidol Ysgolion wedi ei sefydlu, bu i amcanion y prosiect hwn gael ei gyflawni erbyn diwedd Medi 2022, gan drosglwyddo'n dilyn hynny fel rhan o waith dydd i ddydd yr Adran Addysg a TGCh.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg.

Hybu Defnydd o'r Gymraeg Ymysg Plant a Phobl Ifanc

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae sgiliau a hyder dysgwyr (o gartrefi di-Gymraeg yn arbennig) yn y Gymraeg wedi dirywio yn sgil y cyfnod clo a Covid-19.

Yn 2021/22 rydym wedi llwyddo i sefydlu gwaelodlin o sefyllfa bresennol y Gymraeg yn sgil effaith y cyfnod clo a Covid-19 ac rydym wedi dechrau cefnogi ysgolion i lunio Strategaeth a Chynllun Gweithredu er mwyn ymateb i'r sefyllfa.

Yn ystod y broses o osod gwaelodlin, gwelsom fod pryder am sgiliau llafaredd a hyder disgyblion yn y Gymraeg yn cael eu hamlygu. Byddwn yn ymateb i'r pryderon hyn fel blaenoriaeth yn 2022/23 trwy gynorthwyo ysgolion i gefnogi sgiliau llafaredd a hyder disgyblion. Byddwn yn darparu hyfforddiant neu gefnogaeth ychwanegol i athrawon a chymorthyddion ac yn cyd-weithio gydag ysgolion unigol i lunio cynlluniau gweithredu i ymateb i'r anghenion.

Pa gynnydd wnaed yn 2022/23?

Yn ystod y flwyddyn bu llunio, ymgynghori a chyhoeddi Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg a ddaeth yn weithredol o 1 Medi 2022 am gyfnod o 10 mlynedd. Yn Ionawr 2023, cyflwynwyd Cynllun Gweithredu i Lywodraeth Cymru yn manylu ar y camau gweithredu ar gyfer pob deilliant.

Y drefn anstatudol o gategoreiddio ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Gymraeg wedi ei chyflwyno ym Medi 2022 gyda'r bwriad o adrodd trwy'r CYBLD Ionawr 2024. Bydd ysgolion yn cael arweiniad manylach o safbwynt yr hyn sy'n ofynnol yng nghyd-destun adrodd ar hyn gan Lywodraeth Cymru maes o law. Pwysleisir mai proses weinyddol i ysgolion i bob pwrpas yw nodi'r categori.

Yn ystod y flwyddyn bu i'r Adran weithio mewn partneriaeth gydag Ysgol Friars i'w cefnogi i gynyddu eu darpariaeth Gymraeg a chefnogi staff i ddatblygu a gwella eu sgiliau yn y Gymraeg. Penodwyd athrawes Gymraeg yn Ysgol Friars i ddarparu'r gefnogaeth, ac yn sgil arfarniad cychwynnol o gynnydd, mae'r Adran yn hapus fod yr Ysgol yn gwneud cynnydd. Bydd y bartneriaeth hon yn parhau am y ddwy flynedd nesaf yn amodol ar gynnydd derbyniol gan yr ysgol.

Penodwyd athrawes brofiadol er mwyn gweithio efo 3 ysgol gynradd yn nalgylch Bangor i wella a grymuso'r ddarpariaeth Gymraeg yn y Cyfnod Sylfaen. Bu'r athrawes yn cydweithio hefo staff y Cyfnod Sylfaen yn Ysgol Ein Harglwyddes, Ysgol Hiracl ac Ysgol Glancegin i gynllunio ar gyfer datblygu'r Gymraeg o fewn egwyddorion dysgu ac addysgu'r Cyfnod Sylfaen. Er mai dim ond ers 1 Ionawr 2023 y mae'r anodd mewn lle, hyd yma mae'r adborth gan yr ysgolion i'r cynllun wedi bod yn gadarnhaol iawn.

Amcanion Llesiant y mae'r gwaith hwn yn cyfrannu tuag atynt –

- Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu i ni wneud yr hyn y dymunwn ei wneud
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg.

PROSIECTAU BLAENORIAETH CYNLLUN Y CYNGOR 2023-28

Yn ystod cyfnod yr adroddiad blynyddol, ar 1 Ebrill 2023 cyhoeddwyd Cynllun y Cyngor o'r newydd ar gyfer y cyfnod 2023-28. Mae blaenoriaethau'r cynllun yn mynd i'r afael gyda phrif risgiau'r Adran, llesiant plant a phobl ifanc, ynghyd â buddsoddi i addasu ysgolion, neu adeiladu ysgolion newydd er mwyn i blant a phobl ifanc Gwynedd gael eu haddysgu yn yr amgylchedd dysgu gorau posibl.

Isod adroddir ar yr hyn a gyflawnwyd o safbwynt y blaenoriaethau gwella newydd yng Nghynllun y Cyngor o Ebrill 2023 hyd at ddiwedd Awst 2023.

Trawsnewid Addysg ar gyfer Plant yn eu Blynyddoedd Cynnar

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae'r blynyddoedd cynnar yn allweddol i ddatblygiad cymdeithasol plant, a gwelwyd pwysigrwydd y cyfnod hwn yn enwedig yn ystod y pandemig.

Rydym am drawsnewid y gwasanaeth yma a byddwn yn cydweithio gyda'r gwasanaeth iechyd a'r Mudiad Meithrin er mwyn sicrhau fod holl blant y sir yn cael y cychwyn gorau posibl i'w cyfnod mewn addysg.

Pa gynnydd wnaed hyd at 31 Awst 2023?

Mae rhaglen waith wedi ei llunio ar gyfer creu comisiynu a datblygu Platfform Gwybodaeth Rhanbarthol ar gyfer y Blynyddoedd Cynnar.

Cynhaliwyd gweithdy gyda'n partneriaid ym mis Ebrill 2023 er mwyn cynnal hunan-asesiad o'r maes Blynyddoedd Cynnar yng Ngwynedd.

Lluniwyd Cynllun Gweithredu drafft mewn ymateb i argymhellion *Early Intervention Foundation* ar gyfer siapia strategaeth newydd ar gyfer y Blynyddoedd Cynnar.

Achos Fusnes wedi ei lunio a'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru ar gyfer dod a holl becyn Dechrau'n Deg i un ardal newydd yng Ngwynedd.

Cinio am Ddim

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Bydd holl blant ysgolion cynradd y sir yn cael cinio ysgol am ddim, a byddwn yn ystyried os yw'n bosib ymestyn hyn i ddisgyblion uwchradd hefyd.

O ganlyniad, bydd angen i ni uwchraddio ein ceginau a'r manau bwyta er mwyn ymdopi gyda'r niferoedd uwch fydd yn cael cinio ysgol.

Pa gynnydd wnaed hyd at 31 Awst 2023?

Mae'r Adran Addysg mewn partneriaeth gyda Tîm Datblygu Eiddo a'r ysgolion wedi cyflawni'r canlynol:

Adolygu gofod ceginau pob ysgol gynradd yng Ngwynedd gan adnabod pa geginau sydd angen uwchraddio'u hoffer mawr megis poptai a pheiriannau golchi llestri yn ogystal ag offer ysgafn (43 popty combi wedi eu gosod ers cychwyn y prosiect a 23 peiriant golchi llestri)

Yr ysgolion canlynol wedi derbyn estyniad i'r gegin/gofod bwyta:

- Ysgol Hendre
- Ysgol Bethel
- Ysgol Bro Llew
- Ysgol Maenofferen
- Ysgol Llanrug
- Ysgol Y Gelli
- Ysgol Felinheli
- Ysgol Chwilog

Scottish Power wedi uwchraddio ffiwsiau ar rai safleoedd ble nad yw'r cyflenwad trydan yn ddigonol ond nid yw'r gwaith wedi ei gwblhau ymhob ysgol (proses yn araf iawn).

Cwblhawyd rhaglen waith dros wyliau haf 2023, er sicrhau y byddai holl ysgolion cynradd Gwynedd yn gallu cynnig cinio am ddim i bob disgybl o flwyddyn Derbyn i flwyddyn 6 o 1 Medi 2023 ymlaen.

Moderneiddio Adeiladau a'r Amgylchedd Dysgu

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Er gwaethaf buddsoddiad sylweddol dros y degawd diwethaf, mae nifer o adeiladau ysgolion y sir dal i fod yn hen ac angen eu moderneiddio.

Byddwn yn parhau i wneud gwelliannau i ysgolion ledled y sir ac yn benodol ardal Bangor a Chricieth, a byddwn yn cymryd pob cyfle i ymgeisio am gymorth grant i'n galluogi i foderneiddio adeiladau presennol a datblygu adeiladau newydd.

Byddwn hefyd yn gorffen ein hadolygiad o drefniadau addysg ôl-16 yn Arfon er mwyn sicrhau eu bod yn cynnig y trefniant gorau i ddysgwyr yr ardal.

Pa gynnydd wnaed hyd at 31 Awst 2023?

Dalgylch Bangor

Ysgol Y Faenol

Mae cwblhau prosiect Y Faenol wedi ei oedi yn sgil materion cyfreithiol rhwng yr Eglwys yng Nghymru a Chyngor Gwynedd. Mae Uned Gyfreithiol y Cyngor wedi anfon gohebiaeth gynhwysfawr at gyfreithwyr yr Eglwys yng Nghymru er mwyn ceisio symud y prosiect ymlaen i'w derfyn.

Ysgol Hiracl

Mae dyluniad cysyniadol wedi ei greu gan yr Uned Datblygu Eiddo a chais wedi ei gyflwyno i brisio'r gwaith. Yn sgil hynny, derbyniwyd amcan bris am y gwaith a ddyluniwyd oedd yn costio £5.7m, sef £2m yn uwch na'r gyllideb ar gyfer y prosiect.

Ymweliad safle wedi ei gynnal ar 18 Gorffennaf 2023 i ymweld ag Ysgol Hiracl er mwyn ystyried a oes opsiynau amgen i ddatblygu'r safle ac i ddatrys y bwlch cyllidol posib.

Ysgol Ein Harglwyddes

Mae Achos fusnes SOC/OBC wedi ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru fel cam cyntaf ar gyfer rhyddhau'r arian ar gyfer gwireddu'r bwriad o sicrhau ysgol newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes ar safle Ysgol Glanadda sydd bellach wedi cau.

Cynhaliwyd cyfarfod gydag Esgobaeth Catholig Wrecsam i ofyn am gynnydd yn eu cyfraniad cyllidol i wireddu'r prosiect yn sgil cynnydd mewn costau adeiladu. Yn gysylltiedig â hynny, cyflwynwyd cais i gynyddu cyllideb y prosiect gerbron Llywodraeth Cymru.

Uwchradd Bangor

Mae dyluniadau cysyniadol wedi cael eu drafftio gan yr Uned Datblygu Eiddo ers 2020 ar fgyer gwneud gwelliannau i Ysgol Tryfan, ond mae pryder gwirioneddol nad yw'r amcan-gostau cychwynnol yn ymddangos yn fforddiadwy, yn sgil cynnydd mewn costau deunyddiau adeiladu a phrisiau'r farchnad.

Cricieth

Yn sgil cymeradwyaeth y Cabinet i gynyddu capasiti Ysgol Treferythyr i 150 o ddysgwyr, ac adeiladu ysgol newydd yn sgil cyflwr gwael yr adeilad presennol. Bu i'r gwaith o adeiladu'r ysgol gychwyn yn mis Chwefror. Mae cynnydd da wedi bod gyda mwyafrif helaeth o'r gwaith ar gragen yr adeilad yn agos i orffen. Bydd y gwaith yn parhau dros y misoedd nesaf ac yr ydym yn hyderus y bydd modd agor yr ysgol Medi 2024. Mewn ymateb i bryder lleol am ffordd sydd yn arwain i'r ysgol bydd yr Adran Priffyrdd yn cyhoeddi gorchymyn a cychwyn ymgynghoriad ar y cynnig i roi cyfyngiad ar ddefnydd o'r lôn yn gynnar yn y flwyddyn newydd.

Addysg Ôl-16 yn Arfon

Cyflwynwyd adroddiad gerbron Cabinet ar 7 Mawrth 2023 yn gofyn caniatâd i wneud gwaith pellach gyda rhanddeiliaid sy'n ffurfio Consortiwm Addysg Ôl-16 Gwynedd ac Ynys Môn er mwyn datblygu modelau posib ar gyfer y gyfundrefn addysg ôl-16 yn Arfon.

Yn sgil derbyn caniatâd y Cabinet, mae gweithgorau gyda phenaethiaid ysgolion uwchradd Arfon er mwyn datblygu modelau posib wedi eu trefnu ar gyfer Mehefin a Gorffennaf, a'r gwahoddiadau wedi eu cylchredeg ar 12 Mai 2023.

Cynhaliwyd dau weithgor gyda phenaethiaid y chwe ysgol uwchradd yn Arfon er mwyn trin a thrafod y sefyllfa bresennol gan amlygu rhai nodweddion cadarnhaol ynghyd â'r heriau a'r rhwystrau a wynebai'r gyfundrefn. Trafodwyd hefyd yr egwyddorion a oedd yn gyffredin, ynghyd â modelau posib y mae modd eu hystyried ar gyfer addysg ôl-16 yn Arfon i'r dyfodol ar sail canfyddiadau'r gweithgor cyntaf.

Hyrwyddo Llesiant Plant a Phobl Ifanc a Lleihau Cost Anfon Plant i'r Ysgol

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Gyda chostau pethau dyddiol fel gwisg ysgol, bwyd, cludiant, a deunyddiau ysgrifennu ar gynydd, rydym am ailedrych ar y costau sydd ynghlwm ag anfon plant i'r ysgol gyda'r bwriad o'u lleihau, ond gan warchod yr addysg a'r profiadau gwerthfawr y mae ein plant yn eu cael yn ystod ac ar ôl oriau ysgol.

Byddwn hefyd yn ymdrin â materion llesiant yn cynnwys heriau emosiynol a seicolegol, ac yn cefnogi materion ehangach sy'n effeithio ar blant a phobl ifanc, er enghraifft magu hyder, cydraddoldeb, iechyd meddwl, problemau cludiant, a sicrhau profiad gwaith a chyfleon am swyddi.

Pa gynydd wnaed hyd at 31 Awst 2023?

Rydym wedi sefydlu grŵp tasg i ymchwilio a chasglu gwybodaeth i adnabod gwir gost ariannol, emosiynol a seicolegol o fynychu'r ysgol.

Rydym wedi llunio holiaduron i ran-ddeiliaid ysgolion Gwynedd i adnabod y costau a'r heriau ariannol o fynychu'r ysgol.

Ymestyn Cyfleoedd Chwarae

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae cyfleon chwarae yn bwysig i ddatblygiad plentyn ac mae darparu meysydd chwarae o safon yn un ffordd y gallwn hybu'r cyfleoedd hyn. Byddwn felly yn ailedrych ar ein holl feysydd chwarae ac yn datblygu cynllun fydd yn ystyried sut y gallwn eu gwella yn ogystal â'u cynnal.

Byddwn hefyd yn edrych ar sut mae'r ddarpariaeth newydd ar gyfer leuentid yn gweithio ar draws y sir a pha ddeilliannau y mae'n eu cyflawni i bobl ifanc.

Pa gynydd wnaed hyd at 31 Awst 2023?

Yn dilyn ail strwythuro'r Gwasanaeth Ieuentid y Sir, a chyfnod o weithredu'r model newydd, bwriedir adolygu sut mae'r ddarpariaeth newydd ar gyfer ieuentid yn cael ei weithredu ar draws y Sir gan adnabod a gwerthuso'r deilliannau y mae'n ei chyflawni i bobl ifanc Gwynedd. Fel rhan o'r gwaith ymgysylltu mae holiadur wedi ei ddarparu i blant a phobl ifanc Gwynedd adrodd os yw'r ddarpariaeth bresennol yn diwallu eu anghenion yn ogystal a pha wasanaethau y dymunir ganddynt.

Moderneiddio ac Ehangu'r Ddarpariaeth Drochi ar gyfer Dysgu Cymraeg i Blant

Beth wnaethom ni ddweud y buasem yn ei wneud?

Mae'n hanfodol fod dysgwyr sy'n newydd-ddyfodiaid yn cael cyfleoedd i ddysgu'r Gymraeg cyn gynted â phosibl, a hynny drwy ddarpariaeth gyfoes o'r radd flaenaf, a gaiff ei lledaenu ledled Cymru. Mae'n hanfodol bod dysgwyr sy'n llai hyderus eu Cymraeg hefyd yn cael y cyfle i fagu hyder a gloywi eu Cymraeg drwy gefnogaeth y Gyfundrefn Addysg Drochi.

Rydym hefyd am weld ehangu ein dulliau trochi iaith i gefnogi'r Gymraeg mewn ysgolion sy'n gwasanaethu cymunedau lle mae cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ar yr aelwyd a thu allan i'r ysgol yn gyfyngedig.

Bydd y prosiect yma mewn cydweithrediad efo'r Gyfundrefn Drochi a'n hysgolion yn rhoi'r cyfle gorau i'n holl ddysgwyr ddod yn siaradwyr Cymraeg hyderus sy'n gallu defnyddio'r iaith ym mhob agwedd ar fywyd.

Pa gynnydd wnaed hyd at 31 Awst 2023?

Cyflwynwyd Achos Fusnes i Lywodraeth Cymru er mwyn rhyddhau £1.1m o arian Grant Cyfalaf y Gymraeg er mwyn buddsoddi a gwella'r amgylchedd dysgu yn y 3 safle addysg drochi cynradd yng Ngwynedd.

Mae'r gwaith o ddatblygu Aberwla a'r cyfrwng rhithiol yn parhau.

Ar 7 Gorffennaf, cynhaliwyd hyfforddiant yn yr Uned Trochi iaith ar safle ysgol Eifionydd ar gais Llywodraeth Cymru i rannu'r adnodd arloesol VR ac Aberwla a ddefnyddir yn ein Cyfundrefn Drochi yn genedlaethol. Mynychodd cynrychiolwyr o Awdurdod Addysg Dinbych, Powys, Ceredigion, Caerfyrddin, Conwy a Wrecsam yr hyfforddiant. Rhannwyd deg o setiau pen Pico 3 i bob cynrychiolydd wedi eu hariannu gan y Llywodraeth. Lanswyd Aberwla ar Stodin Gwynedd, Eisteddfod Genedlaethol Llŷn ac Eifionydd ar 8 Awst 2023.

Y GYMRAEG

Pwrpas

Sicrhau bod plant Gwynedd yn cael addysg cyfrwng Cymraeg ac yn cael cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg yn eu bywydau bob dydd.

Nodweddion da

- **Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg**

Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (CSGA) yn ddogfen statudol ar gyfer pob awdurdod lleol er mwyn i ni gynllunio'n strategol dros gyfnod o ddeng mlynedd ar gyfer twf a chynnydd addysg cyfrwng Cymraeg. Y mae'r CSGA yn rhan o weledigaeth hir dymor Cymru ar gyfer Cymraeg 2050. Er mwyn cefnogi'r broses gynllunio mae'r cynlluniau wedi eu trefnu o gwmpas saith deiliant sy'n adlewyrchu taith addysg dysgwr ac yn cydweddu â meysydd polisi Cymraeg 2050 a Cenhadaeth ein Cenedl.

Daeth y cynllun newydd i rym ar Fedi 1af 2022 a bydd yn dod i ben 31 Awst 2032. Yn ystod 2021/2022 bu'r adran yn paratoi'r cynllun newydd gan ddilyn amserlen a rhaglen a osodwyd gan Llywodraeth Cymru.

Bu ymgynghoriad llawn ar ddrafft o'r CSGA newydd yn nhymor yr Hydref 2021 gan ddod i ben cyn y Nadolig. Fe aeth y CSGA gerbron y Cabinet am gymeradwyaeth ym mis Mawrth 2022 a gerbron y Pwyllgor Iaith ddechrau'r haf. Fe'i cymeradwywyd yn derfynol gan Weinidog y Gymraeg ac Addysg ar Fehefin 24 2022.

Bydd Llywodraeth Cymru a'r gweinidog yn parhau i fonitro ein cynnydd a'r camau a gymerwyd yn flynyddol. Ond ein nod yng Ngwynedd yw fod y CSGA yn ddogfen uchelgeisiol fyw sy'n adlewyrchu sefyllfa unigryw Gwynedd ac yn gyrru ein gweithredu o blaid addysg cyfrwng Cymraeg yn y sir.

- **Canolfannau Iaith**

Pwrpas

Hyrwyddo cyflawniad a lles plant a phobl ifanc i gaffael y Gymraeg, gan barhau i sicrhau darpariaeth addysg drochi o ansawdd i alluogi newydd-ddyfodiaid cynradd ac uwchradd i elwa'n llawn o'r gyfundrefn addysg Gymraeg a dwyieithog yng Ngwynedd.

Yn ystod y flwyddyn penodwyd pennaeth a dirprwy newydd i'r Gyfundrefn Addysg Drochi. Yn dilyn proses ymgynghori cadarnhawyd strwythur staffio newydd ar gyfer y Gyfundrefn a ddaw yn weithredol yn Ionawr 2023.

Mewn cydweithrediad â'r Tîm Moderneiddio mae cryn waith adeiladu wedi digwydd yn ystod y flwyddyn i wireddu gweledigaeth a chynlluniau Cabinet y Cyngor, gan gynnwys gwariant cyfalaf Llywodraeth Cymru o £1.1m i sefydlu safleoedd addysg drochi newydd ym Mangor, ynghyd â gwella'r adnoddau yn safle addysg drochi Eifionydd. Bellach mae adeilad Eifionydd a Bangor wedi eu cwblhau ac mae ansawdd y safleoedd yn rhagorol a'r amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf, yn cynnwys darpariaeth modern a chyfoes e.e. sgriniau ac adnoddau rhyngweithiol i hwyluso'r dysgu a'r addysgu. Maent wedi eu cynllunio yn fwriadus i ddarparu addysg drochi flaengar a chyfoes mewn ardaloedd strategol o'r sir, o arwyddocâd ieithyddol. Mae'r cyfleusterau yn hwyluso cyflwyno cwricwlwm i Gymru yn yr ystafelloedd dosbarth yn ogystal â'r ardal tu allan. Maent hefyd o fewn cyrraedd rhesymol i

gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol. Bydd ymweld â'r llefydd hyn yn gyfle gwych i ehangu profiadau'r dysgwyr a dod â'r Gymraeg yn fyw iddynt. Yn anffodus ni fydd yr uned iaith newydd ar safle Ysgol Uwchradd Tywyn wedi ei chwblhau mewn pryd i groesawu'r dysgwyr yn Ionawr. Fodd bynnag hyderwn y bydd y ganolfan yn barod yn ystod tymor yr haf. Yn y cyfamser bydd y ganolfan yn cael ei lleoli dros dro ar safle Uwchradd Bro Idris.

Yn nghyfarfod y Cabinet ar 19 Gorffennaf 2022 derbyniwyd cefnogaeth unfrydol i symud ymlaen i gyflwyno achos fusnes llawn gerbron Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau cyllid o £1.1m o'r Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Gymraeg sydd eisoes wedi ei addo mewn egwyddor i gysoni capasiti a gwella amgylchedd dysgu gweddill Canolfannau Iaith Cynradd y Sir sef Maesincla, Llangybi a Dolgellau.

Yn ogystal mae llawer o waith cyffrous wedi digwydd yn ystod y flwyddyn yng nghyd destun arian grant refeniw Llywodraeth Cymru. Mae staff y Gyfundrefn wedi bod yn gweithio'n agos hefo'r awdures Anni Llŷn i ysgrifennu cynllun trochi newydd ar gyfer yr unedau iaith fydd yn pontio dysgwyr o fewn y sector gynradd ac uwchradd. Mae'r cynllun newydd hwn yn seiliedig ar bentref dychmygol o'r enw Aberwla ac mae'n ymgorffori patrymau iaith priodol o fewn y continiwm iaith yng Nghwricwlwm i Gymru. Mae'n gynllun perthnasol i'r unfed ganrif ar hugain ac yn adlewyrchu'r Gymru gyfoes. Bydd y cynllun yn cael ei lansio yn Eisteddfod Genedlaethol Cymru Llŷn ac Eifionydd ym mis Awst 2023 a bydd yn disodli'r cynllun presennol y mis Medi canlynol. I gefnogi'r cynllun rydym mewn cydweithrediad â chwmni 'Animated Technologies' wedi datblygu elfen rithiol i'r pentref. Dyma brosiect arloesol sy'n galluogi ein hwyrdyfiaid i gamu i Aberwla ar blatfform rithiol i ymarfer patrymau iaith yn yr archfarchnad. Yno cânt gyfle i chwarae gemau gyda'u gilydd wrth lenwi eu basged trwy ddarllen cyfarwyddiadau a dilyn rhestr siopa. Lanswyd y prosiect arbennig hwn yn y pentref Gwyddoniaeth yn Eisteddfod Genedlaethol Tregaron haf 2022 yng nghwmni'r Gweinidog Addysg a'r Iaith Gymraeg Jeremy Miles. Yn ddiweddarach ym mis Awst yn ffodus iawn cymeradwywyd ein cais i esblygu'r prosiect hwn ac mae gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu tri lleoliad arall ym mhentref Aberwla sef Fferm Tyddyn Swnllyd, Cae Glampio, Garej a siop Gajets.

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn awyddus iawn i rannu'r adnodd hwn yn genedlaethol ac mae trafodaethau ar y gweill i wneud hynny yn y dyfodol agos. I'r perwyl hwn maent yn awyddus i ariannu datblygu'r holl leoliadau yn y pentref yn ychwanegol i'r grant gwreiddiol. Dyma gydnabyddiaeth i'n gweledigaeth arloesol ac fel cyfundrefn rydym yn ymfalchïo yn yr adnodd rhithiol arloesol hwn ac yn falch o'r cyfle i'w rannu er budd dysgwyr a chefnogi nod y Llywodraeth Gymraeg 2050 ar hyd a lled Cymru.

- **Categoriadau Ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Gymraeg**

Mae Llywodraeth Cymru yn cyflwyno trefniadau newydd ar gyfer categorïddio ysgolion yn ieithyddol o fis Medi 2022. Mae nifer y categorïau yn cael eu gostwng i dri yn y sector cynradd a thri yn y sector uwchradd. Un o fwriadau'r drefn newydd o gategoreiddio yw annog ysgolion i gynyddu eu darpariaeth Gymraeg, ac un o egwyddorion craidd y drefn yw na ddylai unrhyw ysgol gynnig llai o ddarpariaeth Gymraeg yn y dyfodol nag a wnaed yn y gorffennol.

Bu'r adran addysg yn 2021/22 yn cynllunio ac yn ymateb i'r drefn newydd ar gyfer y sector cynradd ac uwchradd gan gwblhau'r broses honno gyda'r ysgolion a Llywodraeth Cymru yn ystod tymor yr haf – a hynny ar gyfer ei gweithredu o Fedi 2022 ymlaen. Bydd gwaith dilynol yn ystod y flwyddyn nesaf er mwyn sicrhau fod y drefn yn datblygu ac yn gwreiddio er mwyn cyflawni uchelgais Gwynedd yn y maes hwn.

- **Siarter Iaith a'r Strategaeth Iaith Uwchradd**

Rydym wedi bod yn hyrwyddo a chynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ymysg pobl ifanc o fewn y cwricwlwm ac yn gymdeithasol, trwy arwain ar y Siarter Iaith a'r Strategaeth Iaith Uwchradd er mwyn cynyddu defnydd cymdeithasol plant o'r Gymraeg mewn ysgolion cynradd ac uwchradd.

Rydym wedi bod yn cydweithio ag ysgolion uwchradd i weithredu ar gamau penodol i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg mewn sefyllfaoedd ffurfiol ac anffurfiol. Mae sylw yn parhau i gael ei roi i gyfrwng iaith y ddarpariaeth ar draws y cwricwlwm yng Nghyfnod Allweddol 3, 4 a 5. Cytunwyd ar y bwriad o ail sefydlu Fforymau Iaith ym mhob ysgol uwchradd er mwyn hyrwyddo a chryfhau'r defnydd o'r Gymraeg yn yr ysgolion, ac ymateb i flaenoriaethau a amlinellir yn y CSGA. Cynhaliwyd sesiynau Ymwybyddiaeth Iaith a Dwyieithrwydd gyda rhai disgyblion ar draws y Sir.

- **Anghenion Dysgu Ychwanegol**

Mae pob disgybl sydd ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn cael mynediad at wasanaethau cyfrwng Cymraeg. Mae darpariaethau a gwasanaethau cyfrwng Cymraeg a dwyieithog ar gael ar gyfer yr holl ystod ac amrywiaeth o ADY.

- **Sgiliau Iaith y Gweithlu Addysg**

Rydym wedi parhau i gefnogi sgiliau iaith y gweithlu drwy gydweithio gyda darparwyr allanol i strwythuro darpariaeth oedd yn ymateb i'r anghenion a amlygwyd ar draws y Sir. Yn ogystal, cynhaliwyd hyfforddiant Gloywi Iaith a Methodoleg Trochi i ysgolion ym mhob dalgylch ar draws y sir.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Sicrhau fod y 'Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg' newydd ym Medi 2022 yn gyrru gwaith yr adran yn effeithiol wrth i ni gynllunio a gweithredu o blaid addysg cyfrwng Cymraeg ar draws ein hysgolion.
- Sicrhau fod y drefn Categoriaddio Ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn gwreiddio ac yn gosod uchelgais Gwynedd i bob un o'n hysgolion, ac yn sicrhau parhad yng nghyfrwng addysg Gymraeg disgyblion wrth iddynt drosglwyddo o CA2 i CA4 a thu hwnt.
- Parhau i ehangu a datblygu Cyfundrefn Drochi Gwynedd i ddarparu addysg drochi gyfoes o ansawdd i holl newydd-ddyfodiaid y sir gan roi sylw i'r canolfannau iaith oed cynradd.
- Cynllunio cyfres o weithdai hyfforddiant yn seiliedig ar egwyddorion trochi iaith at ddefnydd holl athrawon y sir.
- Parhau i gefnogi dysgwyr sydd angen hwb ychwanegol i gynyddu eu hyder a'u sgiliau llafaredd yn y Gymraeg.

- Parhau i gefnogi ein hysgolion i gwblhau a gweithredu eu cynlluniau Siarter Iaith a/neu Strategaeth Iaith Uwchradd er mwyn hyrwyddo a chynyddu defnydd anffurfiol plant o'r Gymraeg.
- Parhau i gefnogi athrawon a chymorthyddion i ddatblygu eu sgiliau a'u hyder yn y Gymraeg.

DIOGELU

Pwrpas

- Diogelu lles plant a phobl ifanc Gwynedd.
- Sicrhau bod pob plentyn yn teimlo'n saff yn ysgolion a chanolfannau addysg y Cyngor.
- Sicrhau bod pawb sydd yn gweithio ym maes addysg yn y Sir yn dilyn Gweithdrefnau Diogelu Plant Cymru 2020.

Nodweddion da

- Cadarnhad gan Arolygwyr ESTYN fod trefniadau diogelu o fewn y Gwasanaeth Addysg yn gadarn a bod cydweithio effeithiol yn digwydd rhwng yr Adran Addysg a Gwasanaethau Plant;

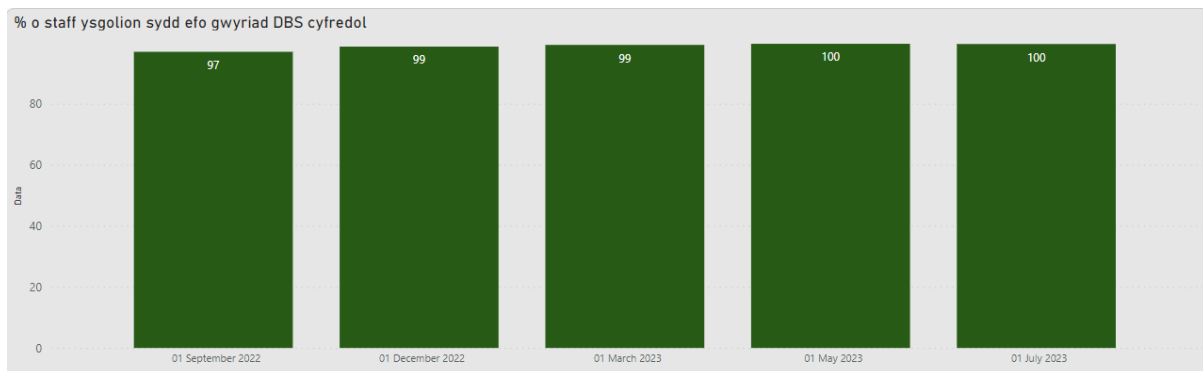
Mae trefniadau diogelu o fewn y gwasanaeth addysg yn gyffredinol gadarn. Mae swyddogion yn deall eu rolau a'u cyfrifoldebau yn y maes ac yn cyd-weithio'n effeithiol gyda swyddogion gwasanaethau plant.

Estyn 2023

- Pecyn hyfforddiant sylfaenol newydd wedi ei greu a'i ddsbarthu i ysgolion. Adborth cadarnhaol gan staff ysgolion am y pecyn hyfforddiant gyda 769 wedi ei gwblhau gyda chyfartaledd o 9.4 / 10 yn adrodd eu bod yn hyderus fod holl blant yr ysgol yn gwybod pwy i droi atynt os oes ganddynt bryderon diogelu.
- Pob Person dynodedig Diogelu ysgolion a Pherson dynodedig Llywodraethwyr wedi cwblhau hyfforddiant diogelu o fewn y ddwy flynedd diwethaf.

- Ymweliadau ansawdd yn digwydd yn gyson, gydag ymweliadau dilynol ESTYN yn cadarnhau trefniadau a safonau diogelu cadarn yn yr ysgolion.
- Trefniadau cadarn mewn lle er mwyn sicrhau gwiriad DBS staff sydd yn gweithio yn yr ysgolion. 3083 o'r gweithlu gyda DBS cyfredol (99.16%)

% o staff ysgolion sydd efo gwiriad DBS cyfredol

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Codi ymwybyddiaeth a darparu hyfforddiant/adnoddau i ysgolion i gefnogi diogelwch ar y we gan gynnwys y defnydd o ffonau symudol, gemau a gwefannau cymdeithasol
- Parhau i gynnal ymweliadau gwirio ansawdd a chefnogi ysgolion ar amserlen dwy flynedd.
- Parhau i adolygu polisïau engreifftiol a gyflwynir i ysgolion gan roi sylw penodol i faterion diogelu.
- Ychwanegu arweiniad ar atal hiliaeth i'r hyfforddiant blynyddol sydd yn cael ei ddarparu i'r ysgolion.

BLYNYDDOEDD CYNNAR

Mae'r Uned Blynyddoedd Cynnar yn cynllunio i sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni'r gofynion statudol o sicrhau lle meithrin i bob plentyn o'r tymor yn dilyn ei pen-blwydd yn 3 oed. Mae'r ddarpariaeth addysg feithrin yn cael ei gynnig mewn 54 lleoliad ar draws y sir gyda'r holl lleoliadau yn aelodau o'r Mudiad Meithrin ac yn cael eu monitro'n rheolaidd.

Nodweddion da:

- Uwch Athrawes Ymgynghorol (UAY) wedi cyflwyno strategaeth Lleoliadau Cyfathrebu Cyfeillgar i bob lleoliad.
- Ail afael yn y gefnogaeth i fod yn lleoliadau cyfathrebu cyfeillgar fel fod pob lleoliad yn dod at ei gilydd dan ofal eu hathrawes ymgynghorol i drafod syniadau a strategaethau ar gyfer sicrhau datblygiad iaith yn y lleoliadau.
- Cohort o lleoliadau wedi mynychu hyfforddiant ELKLAN a MAKATON Athrawes a cymhorthydd y blynyddoedd cynnar yn gweithio ar achrediad i allu hyfforddi MAKATON Lefel 1 a 2 ymhob lleoliad.
- UAY Wedi mynychu cyfarfodydd - athrawon ymgynghorol y blynyddoedd cynnar gydag Estyn.
- UAY wedi mynychu a Cadeirio cyfarfodydd FLAG Cymru gyfan.
- UAY wedi cyflwyno hyfforddiant ar y Cwricwlwm i Gymru 2022 i bob lleoliad.
- UAY wedi cynnal hyfforddiant dilyn trywydd y plentyn i fethrinfeydd a gwarchodwyr plant.
- UAY wedi cynnal un ymweliad ymgysylltiol fel rhan o waith i Estyn.
- Y tîm athrawon wedi mynychu sesiynau/hyfforddiant amrywiol sef Adnoddau dysgu proffesiynol yn y Cyfnod Sylfaen (CiG).
- Pob lleoliad wedi derbyn hyfforddiant ar drefniadau asesu ar gyfer lleoliadau meithrin a ariennir nas cynhelir.
- Pob lleoliad wedi derbyn hyfforddiant gan yr Awdurdod ar ddiogelu.
- Pob lleoliad ac athrawes ymgynghorol wedi cael mynychu hyfforddiant Datblygiad Plentyn – Kym Scott.
- Swyddog Arweiniol ADY Blynyddoedd Cynnar wedi cyflwyno hyfforddiant i'r arweinyddion newydd.
- Lleoliadau yn creu Proffiliau Un Tudalen ar gyfer pob plentyn ADY ac yn dilyn y trefniadau newydd ynghlwm gyda'r ddeddfwriaeth newydd.
- Bu i'r athrawon ymgynghorol gefnogi pob lleoliad ar weithredu gofynion y cod ADY gan gynnwys cefnogi ar lefel targedu.
- Mae pob un lleoliad sydd wedi derbyn arolygiad ar y cyd (AGC/Estyn) ers Ionawr 2021-2022 wedi derbyn barn 'da' ar gyfer pob thema, gydag ambell adroddiad yn cyfeirio at agweddau o ragoriaeth o fewn cynnwys yr adroddiad.
- Derbyniodd 28 o ddarparwyr Addysg Feithrin gyfanswm o £239,167 mewn grantiau cyfalaf bach ar gyfer amrywiaeth o welliannau/datblygiadau.
- Pob lleoliad wedi derbyn llyfrau a jig-sos.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Ail ymweld ag 'Ein pwrpas' yn dilyn yr ail strwythuro. Ein gweledigaeth ni fel un tîm ac ystyried mesuryddion i gyd-fynd.
- Hyfforddi lleoliadau ymestyn gofal plant gan ddefnyddio'r ddogfen chwarae, dysgu a gofal plentyndod cynnar yng Nghymru.
- Cefnogi'r lleoliadau addysg feithrin ar weithredu'r gofynion asesu statudol.
- Cefnogi'r lleoliadau ar eu taith i fod yn lleoliadau Cyfathrebu Cyfeillgar.
- Hyfforddi ymhellach ar rôl yr oedolyn.
- Edrych ar declynnau sicrhau ansawdd drwy ystyried y ddogfen chwarae, dysgu a gofal plentyndod cynnar yng Nghymru.

- Parhau i gydlynu buddsoddiad cyfalaf Blynyddoedd Cynnar ar y gweill yn Ysgol Cricieth ac Ysgol Uwchradd Tywyn.
- Cyflwyno cynllun cyfalaf Blynyddoedd Cynnar 2022-25 i'r Llywodraeth.
- Dosbarthu cyfalaf grantiau bach i leoliadau.
- Gweithredu'r cynllun grant Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau ar gyfer lleoliadau nas cynhelir.
- Adolygu'r fformiwla ariannu ar gyfer addysg feithrin gan gysoni gyda'r Cynnig Gofal Plant a Dechrau'n Deg.
- Gweithredu blaenoriaethau rhaglen waith trawsffurfio'r Blynyddoedd Cynnar fel cysoni prydles i ar safleoedd ysgol.

TÎM MODERNEIDDIO ADDYSG

Pwrpas

I wireddu cyfres o brosiectau i gyrraedd at ddyheadau y Strategaeth Addysg

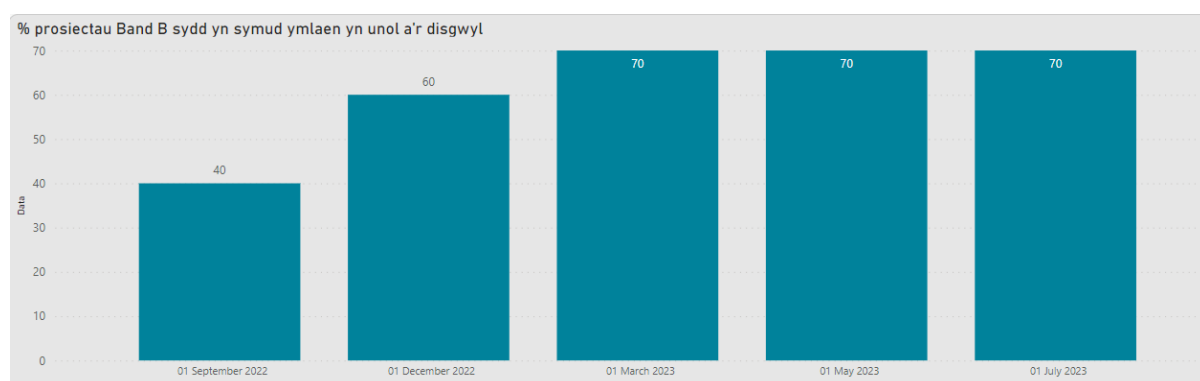
Mae rhai o adeiladau ein hysgolion yn hen ac yn anaddas i gyfarch anghenion Cwricwlwm i Gymru a dysgu ac addysgu yn yr unfed ganrif ar hugain. Pwrpas y gwasanaeth yma ydy cynllunio a gwireddu prosiectau arloesol i addasu ysgolion neu adeiladu ysgolion newydd er mwyn i blant a phobl ifanc Gwynedd gael eu haddysgu yn yr amgylchedd dysgu gorau posib i'w galluogi i ffynnu.

Dros y 10 mlynedd diwethaf, mae dros £73m wedi ei fuddsoddi yn ysgolion Gwynedd i wella cyflwr, addasrwydd ac amgylchedd dysgu ysgolion Gwynedd.

Nodweddion da:

Band B Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy:

- Buddsoddiad o £8m er mwyn sicrhau ysgol newydd yng Nghricieth, a'r gwaith wedi cychwyn ar y safle.
- 9 o ysgolion ar draws y sir wedi derbyn buddsoddiad i wella cyflwr ac addasrwydd yr adeiladau er mwyn diwallu gofynion Cwricwlwm i Gymru.
- Ymrwymiad i fuddsoddi'n sylweddol yn Ysgol Tryfan ym Mangor yn sgil cyflwr gwael rhai o'r adeiladau.
- Ymrwymiad i sicrhau ysgol newydd ar gyfer Ysgol Ein Harglwyddes ar safle hen Ysgol Glanadda.
- Sicrhau cyllideb ar gyfer gwneud gwelliannau i Ysgol Hirael.
- Gwaith wedi mynd rhagddo gyda phenaethiaid ysgolion uwchradd yn Arfon i geisio adnabod modelau posib ar gyfer addysg ôl-16 yn Arfon.

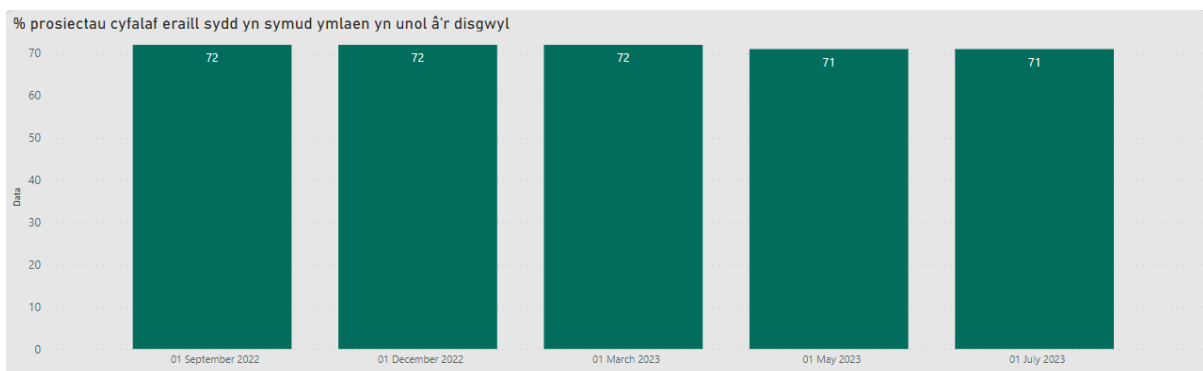

% prosiectau Band B sydd yn symud ymlaen yn unol a'r disgwyl

Grantiau Cyfalaf Eraill:

- Wedi llwyddo i ddenu £12m o arian cyfalaf Her Ysgolion Cynaliadwy gan Lywodraeth Cymru er sicrhau buddsoddiad i sefydlu Campws Cymunedol newydd ym Montnewydd.

- Wedi buddsoddi £2.7m o grant cyfalaf cinio am ddim i uwchraddio ceginau, offer a neuaddau bwyta ein hysgolion cynradd er mwyn eu galluogi i gynnig cinio am ddim i bob plentyn cynradd o Medi 2023 ymlaen.
- Wedi sicrhau buddsoddiad o £1.1m o Grant Cyfalaf Y Gymraeg, Llywodraeth Cymru ar gyfer buddsoddi a gwella amgylchedd dysgu Canolfannau Iaith Cynradd y sir.
- Wedi sicrhau buddsoddiad o £1.8m o Grant Cyfalaf y Gymraeg, Llywodraeth Cymru i gynyddu capasiti Ysgol Chwilog, Ysgol Bro Llew ac Ysgol Llanllechid.
- Wedi buddsoddi £0.9m o Grant Cyfalaf ADY Llywodraeth Cymru er mwyn gwella hygyrchedd mewn rhai ysgolion uwchradd yn y sir.
- Wedi buddsoddi £0.9m o Grant Ysgolion Bro ar draws y gyfundrefn ysgolion er mwyn hwyluso mynediad a defnydd o gyfleusterau ysgolion gan gymunedau ar draws y sir y tu hwnt i oriau ysgol.

% prosiectau cyfalaf eraill sydd yn symud ymlaen yn unol a'r disgwyl

Estyn:

Cyfeiriwyd hefyd at waith ehangach yr Uned Moderneiddio Addysg yng nghyd-destun cynlluniau gwella fel rhan o adroddiad Estyn. Nodwyd:

Mewn rhai cynlluniau gwella, mae camau strategol cynhyrchiol i gyfarch blaenoriaethau, er enghraifft fel oddi fewn y rhaglen moderneiddio ysgolion...

Mae enghreifftiau cadarnhaol o arweinwyr yn rhoi ar waith strategaethau buddiol sydd wedi arwain at welliannau. Mae'r rhain yn cynnwys... y gwaith ar foderneiddio ysgolion...

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Sicrhau achosion busnes llwyddiannus ar gyfer gweddill prosiectau Band B fydd yn rhyddhau'r arian gan Lywodraeth Cymru.
- Sicrhau bod holl brosiectau Band B a phrosiectau cyfalaf eraill yn cael eu gwireddu o fewn y cyllidebau sydd ar gael iddynt, gan reoli unrhyw gynnydd mewn costau yn amserol.
- Llunio Achos Strategol Amlinellol ar gyfer y wedd nesaf o arian cyfalaf Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy, Llywodraeth Cymru gan sicrhau arian cyfatebol ar gyfer y cais.
- Ymgymryd â phrosesau i fonitro'r buddion yn dilyn gwireddu'r prosiectau i asesu os ydynt wedi eu cwblhau yn llwyddiannus. Bydd gofyn sicrhau bod yr holl weithdrefnau angenrheidiol yn eu lle i fonitro'r buddion ac yn cael eu nodi'n barhaus.

ARWEINYDDIAETH

Pwrpas

Nod y cynllun arweinyddiaeth yw galluogi fod gan holl arweinwyr Gwynedd y modd i sicrhau fod pob plentyn o dan eu gofal yn medru cyflawni ei lawn botensial. Mae'r Awdurdod wedi adnabod yr angen *"i weithio ar y cyd i greu diwylliant sy'n galluogi arweinwyr i ffynnu; ac yn medru ysbrydoli a dylanwadu ar blant ar bob lefel"*.

Mae'r adran dros y cyfnod diwethaf yma wedi adnabod arweinyddiaeth fel blaenoriaeth sydd angen sylw er mwyn sicrhau olyniaeth arweinyddiaeth ar bob lefel a sicrhau bod unigolion medrus ac uchelgeisiol yn dilyn y rhaglenni arweinyddiaeth. Wrth wneud hyn y nod yw cynyddu'r nifer o ymgeiswyr cymwys a phriodol ar gyfer swyddi arwain ac yn benodol felly swyddi penaethiaid ysgolion.

Nodweddion da:

- Mae pwyslais arbennig yn cael ei roi ar sicrhau cyfundrefn sydd wedi ei chynllunio a'i datblygu i sicrhau arweinwyr priodol i ysbrydoli ar bob lefel.
- Mae pwyslais arbennig yn cael ei roi ar sicrhau cysondeb ar gyfer y profiadau a'r cyfleoedd gorau i ddysgwyr Gwynedd.
- Mae pwyslais arbennig yn cael ei roi ar sicrhau dulliau effeithiol sy'n datblygu arweinwyr y presennol ac i arfogi arweinwyr y dyfodol.
- Mae pwyslais arbennig yn cael ei roi ar sicrhau fod amodau penodol mewn lle i alluogi arweinwyr i ffynnu.

Erbyn hyn mae'r rhaglenni datblygu arweinyddiaeth ar gyfer arweinwyr mewn ysgolion yn gontinwrm o ddysgu proffesiynol, sy'n cael ei gynnig yn rhanbarthol. Mae'n cynnwys y canlynol:

1. Rhaglen Ddatblygu Arweinyddiaeth Ganol

Mae'r rhaglen yn hyrwyddo arweinyddiaeth effeithiol iawn trwy hunan arfarnu a myfyrio, gan archwilio'r berthynas rhwng arweinyddiaeth, ysgolion llwyddiannus a'r gymuned ehangach.

Bydd cyfranogwyr yn:

- datblygu dealltwriaeth o'r rôl;
- datblygu ymhellach eu dealltwriaeth o'r agenda ddiwygio genedlaethol;
- datblygu eu harfer yn unol â'r safonau arweinyddiaeth ffurfiol;
- paratoi ar gyfer ymgysylltiad effeithiol gydag elfennau pwrpasol o wybodaeth arbenigol a sgiliau; MDPHau, ADY, Cymraeg, ysgolion ffydd, ysgolion bach ac ati.

2. Rhaglen Ddatblygu Genedlaethol ar gyfer Uwch Arweinwyr

Eto, mae'r rhaglen hon yn hyrwyddo arweinyddiaeth hynod effeithiol trwy ffocysu'n benodol ar hunan arfarnu a myfyrio. Bydd cyfranogwyr yn:

- datblygu dealltwriaeth o rôl uwch arweinydd ymhellach;
- datblygu'r wybodaeth a'r sgiliau y dylai uwch arweinydd effeithiol eu gwybod a gallu eu mabwysiadu;
- cael cyfle i ddatblygu'r ymddygiadau arweinyddiaeth sy'n ofynnol ar gyfer uwch arweinydd effeithiol;
- datblygu eu dealltwriaeth o'r agenda diwygio cenedlaethol ymhellach;
- datblygu eu harfer o fewn y safonau arweinyddiaeth ffurfiol.

3. Rhaglen Genedlaethol i Ddatblygu Darpar Benaethiaid – Paratoi ar gyfer CPCP 2022-2023

Mae'r rhaglen hon ar gael i bob arweinydd ysgol profiadol sy'n credu ei fod yn arddangos cyrhaeddiad yn erbyn y Safonau Proffesiynol ar gyfer Dysgu ac Arweinyddiaeth ac sy'n ystyried prifathrawiaeth fel cam nesaf realistig yn y dyfodol agos.

Bydd y rhaglen hon yn adeiladu ar brofiad blaenorol, a hynny er mwyn meithrin:

- eu dealltwriaeth o rôl pennaeth effeithiol;
- eu sgiliau a'u priodoleddau trwy hunan-adolygu yn erbyn y Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth;
- eu dealltwriaeth a'u gallu i gymhwyso amrywiaeth o sgiliau arweinyddiaeth mewn modd effeithiol;
- eu sgiliau cydweithredu trwy gymryd rhan effeithiol mewn rhwydweithiau cyfoedion;
- eu gwybodaeth a'u sgiliau ar gyfer datblygu eu hysgolion fel sefydliadau sy'n dysgu a sicrhau llwyddiant yr agenda ddiwygio genedlaethol.

Bydd y Rhaglen yn galluogi'r cyfranogwyr i fyfyrio ar eu harfer proffesiynol eu hunain, ac i sicrhau eu bod wedi paratoi'n dda wrth ymgeisio i ymgymryd ag asesiad ffurfiol ar gyfer y Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth (CPCP).

4. Rhaglen Datblygu Penaethiaid Newydd eu Penodi a Phenaethiaid Dros Dro

Dyma raglen sy'n rhedeg dros ddwy flynedd ac ar gael i gefnogi pob pennaeth newydd ei benodi a phennaeth dros dro wrth eu gwaith. Mae'r rhaglen:

- wedi ei chynllunio yn unol â'r Model Dysgu Proffesiynol Rhanbarthol;
- yn seiliedig ar y Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth, Datblygu Ysgolion yng Nghymru fel Sefydliadau sy'n Dysgu ac Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ein Cenedl;
- â dilyniant y gweithgareddau dysgu yn gyson drwy Gymru;
- â disgwyliadau cyffredin am gynnydd cyfranogwyr a sut bydd hyn yn effeithio ar eu harfer arweinyddol.

5. Rhaglen Datblygu Penaethiaid Profiadol

Eto dyma raglen sy'n rhedeg dros gyfnod o ddwy flynedd, ond y tro hwn ar gyfer penaethiaid sydd eisoes yn brofiadol er mwyn bod yn bennaeth mwy effeithiol fyth. Bydd y cyfranogwyr yn:

- myfyrion ar eu dull arweinyddiaeth eu hunain a sut mae eu harweinyddiaeth yn effeithio ar eraill;
- myfyrion ar effaith ystod o ddulliau arweinyddiaeth;
- deall theori newid a myfyrion ar sut mae hynny'n effeithio ar eu harweinyddiaeth ar y daith ddiwygio drawsffurfiannol;
- cydweithio ag eraill i arwain eu hysgolion yn effeithiol a chael effaith gadarnhaol ar arweinyddiaeth ar draws Cymru;
- gwreiddio diwylliant ac ymarfer arloesi priodol ar draws a thu hwnt i'w hysgolion.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Sicrhau bod yna blethu amlwg rhwng y cynllun datblygu arweinyddiaeth hwn â'r egwyddorion a fabwysiadwyd gan y Cabinet, er mwyn sicrhau bod gennym drefniadau i ddatblygu ac adnabod arweinwyr sydd yn ysbrydoli ar gyfer ein cyfundrefn bresennol ac i'r dyfodol.

UNED DDATA ADDYSG

Pwrpas

Sicrhau cefnogaeth i'r Adran Addysg drwy ddarparu isadeiledd data a gwybodaeth o ansawdd uchel sy'n gyrru penderfyniadau a pherfformiad.

Nodweddion da:

- Wedi penodi darparwr sistem Rheoli Gwybodaeth ar gyfer yr Awdurdod.
- Mewnosod a mynd yn fyw gyda modiwl Mynediad a Chludiant o'r sistem newydd, ac wedi cysylltu SIMS Ysgolion i ddod a data o'r Ysgolion i'r Awdurdod.
- Datblygu a chyflwyno Power BI ar gyfer y Tîm Moderneiddio, ADY a Lles.
- Datblygu Adroddiadau Presenoldeb sy'n cymharu presenoldeb gwahanol grwpiau e.e. cinio am ddim, Plant Mewn Gofal ac ADY.
- Ymateb i ofynion o fonitro presenoldeb yn wythnosol drwy ddatblygu a chyflwyno dashfwrdd sy'n cwrdd ac anghenion dydd i ddydd y Gwasanaeth Lles yn ogystal ac anghenion ESTYN.
- Parhau i ddatblygu sgiliau Power BI o fewn yr Uned.
- Darparu a chyflwyno adroddiadau dadansoddi canlyniadau TGAU a Lefel A.
- Cefnogi'r Ganolfan Fusnes gydag ymatebion PLASC a SWAC.
- Cwblhau ymatebion statudol (PLASC, SWAC, Casgliad data ôl-16 a presenoldeb) o fewn yr amserlen.
- Rheoli sistem a phroses cyflwyno data ar gyfer Herio Perfformiad yr Adran Addysg.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

Bydd ein cynllun gwaith yn parhau i gael ei arwain gan fewnosod y sistem Rheoli Gwybodaeth. Gyda hyn mewn golwg dyma fydd ein blaenoriaethau am y cyfnod nesaf:

- Sicrhau cysylltiad rhwng sistem CDU ar lein a'r sistem rheoli gwybodaeth.
- Mewnosod modiwl Rheoli Achosion a'r elfen ADY o'r sistem.
- Sefydlu rhaglen waith i adolygu capasiti Ysgolion Gwynedd.

GWASANAETH CEFNOGI LLYWODRAETHIANT YSGOLION

Pwrpas

Cefnogi Cyrff Llywodraethu Ysgolion Gwynedd i fod yn effeithiol yn eu gwaith.

Nodweddion da:

- Cynnig cynhaliaeth a chefnogaeth i Gyrff Llywodraethol a'u hysgolion yn ôl y gofyn.
- Cynnig hyfforddiant mandadol ac ychwanegol mewn dull rhithwir gan gynyddu niferoedd sy'n mynychu, ac ymateb i'r galw o ran meysydd.
- Cynorthwyo Cyrff Llywodraethol i gyflawni eu rôl statudol a chynghori a gweithredu fel llinell gymorth mewn materion llywodraethol i benaethiaid a llywodraethwyr gan gynnwys y broses ormodedd, cwynion ayyb.
- Darparu rhestr gyfredol o bolisiâu a thempledi lle'n briodol ar Hwb i Benaethiaid a chlercod llywodraethwyr.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Datblygu pecyn o dempledi Dogfennau Statudol a ddylai fod gan ysgolion.
- Parhau i ddatblygu adnoddau i gefnogi Cyrff Llywodraethol i ddelio â phrosesau penodol e.e. gormodedd, cwynion, paneli staffio.
- Parhau i werthuso ac adolygu'r rhaglen hyfforddiant ychwanegol a gynigir i Lywodraethwyr gan sicrhau eu bod yn ateb prif ofynion Llywodraethwyr a datblygiadau cyfredol yn y maes Llywodraethiant ysgolion.

UNED CONTRACTAU A CHYFLOGAU

Pwrpas

Sicrhau bod yr ysgolion yn derbyn gwasanaeth cefnogol o'r safon uchaf ym maes cyflogau a chontractau yn brydlon ac yn gywir.

Nodweddion da:

- Staff ein hysgolion yn parhau i dderbyn eu tâl yn gywir ac ar amser yn fisol.
- Cadw at lefel o wasanaeth sydd yn deg ac yn gyson i bob ysgol drwy ddilyn yr amserlen waith drwy gydol y flwyddyn addysgol.
- Wedi llwyddo i ddefnyddio llai o bapur drwy yrru pob datganiad/contract yn electroneg.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i gadw rhestr Staff Llanw yn gyfredol mewn taenlen ar gyfer yr amser pan fydd App 'llogi' Athrawon Llanw yn 'fyw'. Rhyddhau Ffurflenni Cais Llanw yn electroneg a chreu pecyn ar y wefan.
- Yn dilyn creu Datganiad Cyflogaeth terfynol ar gyfer athrawon, anelu cychwyn ar yrru'r datganiadau allan erbyn Pasg 2024 ar gyfer staff newydd.
- Parhau i annog penaethiaid i wneud yn siŵr bod pob staff dysgu a chymorthyddion cefnogaeth dysgu wedi'u cofrestru gyda'r Cyngor Gweithlu Addysg ac wedi cwblhau'r broses DBS cyn eu bod yn cychwyn mewn ysgol. Mae'r system electronig o wirio DBS sydd wedi'i roi yn ei le yn hwyluso'r broses.
- Creu a diweddarau amserlenni a ffurflenni electroneg ar gyfer ysgolion.
- Cwblhau'r dasg o drosglwyddo ffeiliau papur holl staff ysgolion i ffeiliau electroneg.
- Cael canran uwch o gytundebau allan cyn iddynt gychwyn gweithio.

GWASANAETH ARLWYO A GLANHAU

Pwrpas

Darparu bwyd maethlon ac iachus i ddysgwyr Ysgolion Gwynedd a chadw'r sefydliadau addysgol yn lân a diogel er mwyn cynorthwyo'r dysgwyr i gyrraedd eu potensial.

Nodweddion da y gwasanaeth

- Mae'r Gwasanaeth nawr yn darparu cinio am ddim i bawb sy'n dewis manteisio ar y cynnig o dosbarth Derbyn i fyny at Flwyddyn 6 yn ysgolion cynradd Gwynedd.
- Gweithio gydag ysgolion cynradd er mwyn derbyn adborth o fodlonrwydd plant gyda chinio ysgol.
- Gweithio gyda deietegydd BCUHB er mwyn gwneud yn siŵr fod y cynnig o ginio ysgol yn agored i bawb, hyd yn oed y rhai sydd gydag alergeddau neu ddeiet arbennig.
- Bwydlen cinio ysgolion cynradd ac arbennig yn cydymffurfio gyda 'Rheoliadau Bwyta'n Iach mewn Ysgolion (Gofynion a Safonau Maeth)(Cymru) 2013'.
- Bwydlen cinio ysgolion Uwchradd yn gweithio tuag at gydymffurfio gyda 'Rheoliadau Bwyta'n Iach mewn Ysgolion (Gofynion a Safonau Maeth) (Cymru) 2013'.
- Cynnal sesiynau blasu/maeth o fewn ysgolion i annog mwy o ddysgwyr i fwyta cinio ysgol.
- Cynnig i rieni sydd yn darparu bocs bwyd i'w plant os ydynt eisiau cinio rai dyddiau o'r wythnos.
- Cadw ysgolion yn lân ac yn ddiogel.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf

- Cwblhau ffitio offer trwm a gorffen estyniadau i geginau a/neu neuaddau bwyta rhai ysgolion cynradd.
- Parhau i annog rhieni i ddewis cinio ysgol ar gyfer eu plant.
- Cynorthwyo ysgolion i ostwng lefelau dyledion rhieni (clwb gofal bore cynradd a chinio Uwchradd).
- Uwchraddio'r polisi alergeddau a deiet arbennig.
- Cefnogi Ysgolion Uwchradd gyda'r broses o gasglu dyledion cinio.

CLUDIANT

Pwrpas

Trefnu cludiant i ddisgyblion Gwynedd i sefydliadau addysgol sydd yn rhoi mynediad iddynt at addysg i gyrraedd ei potensial.

Nodweddion da y gwasanaeth:

- Cludiant wedi ei drefnu i'r holl ddysgwyr sydd yn deilwng
- Cludiant wedi ei drefnu i ddysgwyr ôl-16 oed.
- Y gallu i brynu e-docyn teithio ôl-16 yn rhad ac am ddim gan leihau rhwystrau i bobl ifanc Gwynedd at addysg bellach.
- Polisi Cludiant Gwynedd yn cydymffurfio gyda 'Mesur Teithio gan Ddysgwyr Cymru 2008'.

Heriau:

- Cynnydd sylweddol yn y gost o ddarparu cludiant i holl ddysgwyr sydd yn deilwng gan arwain at orwariant sylweddol neu gyllideb annigonol gan yr Adran Addysg i gyfarch y cynnydd.
- Y broses o ail-dendro cludiant bysiau ysgol yn arwain at gynnydd sylweddol yn y gost o ddarparu bob tro ond nid yw'r gyllideb craidd ar gyfer cludiant yr Adran Addysg yn cynyddu.
- Prinder darparwyr cludiant mewn rhai ardaloedd o'r sir gan arwain at fethiant i ddarparu cludiant mewn rhai amgylchiadau neu gostau uchel i ddarparu cludiant gan ddarparwr o ardal arall sydd yn gorfod teithio cryn bellter i ddiwallu'r gofyn.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i sicrhau effeithlonrwydd y gwasanaeth drwy adolygu meini prawf a systemau presennol yn gyson.
- Gweithredu cynlluniau peilot mewn rhai ardaloedd a gyda rhai ysgolion er mwyn ceisio gostwng cost darparu cludiant.
- Cynnal adolygiad strategol o'r maes cludiant addysg.

CANOLFAN FUSNES ADDYSG

Pwrpas

Cefnogi rheolaeth effeithiol Ysgolion Gwynedd.

Mae'r Ganolfan yn cefnogi ysgolion cynradd drwy ddarparu gwasanaethau yn unol â'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth sydd yn bodoli rhwng yr ysgolion a'r Ganolfan.

Rhoddir cefnogaeth ar gyfer amrywiaeth o feysydd yn y maes rheolaeth ysgol.

Nodweddion da:

- Cynnig cefnogaeth weinyddol ac arweiniad ar faterion busnes sydd yn cyfarfod ac anghenion rheolaeth weinyddol ysgolion.
- Lleihau baich gwaith Penaethiaid drwy ddarparu gwasanaeth gweinyddol ychwanegol allan yn yr ysgolion yn ôl y gofyn.
- Darparu gwasanaeth ateb galwadau ffôn yn ôl y gofyn yn benodol i ysgolion bach a chanolig sydd heb Gymhorthydd Gweinyddol ynghyd â darparu ar adegau o argyfwng i ysgolion mawr. Yn ystod 2023 fe atebwyd dros 6,000 o alwadau ffôn ar ran ysgolion cynradd a oedd yn rhan o'r cynllun.
- Cynnig gwasanaeth archebu nwyddau i ysgolion drwy ddefnydd cerdyn credyd y Ganolfan Fusnes Addysg.
- Trefnu, rhoi cymorth a hyfforddiant i ysgolion sydd yn dymuno cael cardiau credyd eu hunain.
- Mewnrwyd Canolfan Fusnes Addysg wedi ei sefydlu i gyfathrebu, rhannu gwybodaeth ac arferion da gydag ysgolion drwy'r Hwb.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i gyflwyno cardiau credyd i ysgolion sydd efo gweinyddwyr yn yr ysgolion i gefnogi'r drefn.
- Parhau i weithio'n agos gyda'r Tîm Caffael i roi gwerth gorau i ysgolion ar gytundebau Caffael.
- Parhau i adnabod a gwella gwasanaethau sydd yn mynd i gyfrannu tuag at leihau baich gwaith Penaethiaid.
- Parhau i ddatblygu a diweddarau Mewnrwyd y Ganolfan Fusnes Addysg. Datblygu tîm y Ganolfan Fusnes Addysg ymhellach mewn gwahanol feysydd i sicrhau bod gwasanaeth o ansawdd uchel yn cael ei gynnig.
- Treialu system newydd o dalu anfonebau ysgolion gyda'r bwriad o gyflymu'r broses fyny, er mwyn sicrhau bod cyflenwyr yn cael eu talu yn gynt. Yn ystod 2022-23 bu i'r Ganolfan Fusnes Addysg brosesu dros 11,000 o anfonebau ar ran ysgolion cynradd.

Bodlonrwydd Cwsmer

Anfonwyd allan nifer o holiaduron boddhad cwsmer yn ystod 2022-2023 i Benaethiaid ysgolion cynradd yn gofyn eu barn am wasanaeth y Ganolfan Fusnes Addysg. Roedd yr ymatebion yn arbennig o galonogol gyda 100% ohonynt yn nodi eu bod yn fodlon iawn gyda'r gwasanaeth.

PLANT MEWN GOFAL

Pwrpas

Sicrhau'r ddarpariaeth addysg orau i Blant Mewn Gofal Gwynedd.

Nodweddion da

- Cynlluniau Addysg Personol plant mewn gofal wedi eu trosglwyddo i system CAP ar lein. Y system yma yn gysylltiedig â system Cynlluniau Datblygu Unigol gan sicrhau cysondeb yn y wybodaeth ac osgoi dyblygu gwaith.
- Grantiau Dalgylch plant mewn gofal a bwrsari unigol 2022/23 wedi eu rhannu i ysgolion Gwynedd gefnogi cynlluniau a darpariaethau plant mewn gofal. Nifer o ysgolion wedi cyllido hyfforddiant a darpariaethau yn gysylltiedig ag ysgolion sy'n wybodus o drawma.
- Ysgolion wedi derbyn hyfforddiant ar ddefnydd effeithiol o'r system Cynlluniau Addysg Personol i blant mewn gofal ac mae'r gwaith yn parhau i sicrhau bod targedau addysgol yn ogystal â rhai lles yn cael eu cynnwys.
- Cydweithio effeithiol yn parhau i ddigwydd rhwng gwasanaethau'r cyngor i sicrhau'r gefnogaeth orau i blant mewn gofal y Sir.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i gydweithio gyda'r adran ddata i ddatblygu'r gallu i ddadansoddi presenoldeb Plant mewn gofal Gwynedd. Gweithredu ar y canfyddiadau drwy gydweithio â Swyddogion Lles Addysg.
- Cefnogi ysgolion i sicrhau arlwy o hyfforddiant ac arweiniad er mwyn sicrhau'r gefnogaeth orau i blant mewn gofal Gwynedd.
- Parhau i ddatblygu'r defnydd o'r system ar lein i gofnodi Cynlluniau Addysg Plant Mewn gofal sydd wedi ei lleoli tu allan i Gymru.
- Cyd-weithio gydag ysgolion i sicrhau cynllunio a gwariant effeithiol o grantiau sy'n gysylltiedig â plant mewn gofal.

GWASANAETH IEUENCTID

Pwrpas:

Dwi eisiau i chi wrando arna i, a cynnwys fi; fel fy mod yn gallu bod yn berson ifanc, iach, hapus a diogel i wella fy llesiant i helpu mi gyrraedd fy llawn botensial.

Gwasanaethau yr ydym yn ei ddarparu:

Gwaith Ieuenctid Cymunedol – sy'n canolbwyntio ar ddarpariaeth agored, cymdeithasol a hwyllog, mewn cymunedau ledled y sir gyda'r nos ac yn ystod gwyliau'r ysgol drwy wneud gweithgareddau'n yr haf drwy grantiau megis Haf o Hwyl ayyb. Mae cydweithio'n bennaf gyda phartneriaid cymunedol lleol megis cynghorau cymuned, neuaddau pentref, busnesau lleol, grwpiau cymunedol (celf, chwaraeon ac amgylcheddol) gyda thîm o dros 30 o staff rhan-amser wedi eu lleoli yn y cymunedau.

Nodweddion Da:

- 9,309 o gyfranogwyr dros y 12 mis.
- Darpariaeth mewn dros 60 o leoliadau ar draws Gwynedd.
- Darparu sesiynau Haf o Hwyl mewn 18 o leoliadau ar draws Gwynedd gyda dros 550 o bobl ifanc wedi mynychu.
- Partner ynghyd a Byw'n Iach a'r Heddlu yn Mhrosiect Gwyliau Ysgol.
- Wedi cyllido dros 20 o sefydliadau trydydd sector drwy'r Grant Cymorth Ieuenctid i ddarparu gweithgareddau drwy gyfrwng y Gymraeg ac i sicrhau darpariaeth gynhwysol i bob person ifanc yng Ngwynedd.

Gwaith Cymorth Ieuenctid i rai 11-16 oed – sy'n canolbwyntio ar ddarpariaeth ymhob ysgol uwchradd (x14 & x2 ADY) drwy'r sir ac yn pontio gwaith cymorth ieuenctid i gymunedau y tu allan i oriau ysgol. Mae'r Tîm Cymorth Ieuenctid yn meithrin perthnasoedd cadarnhaol hefo pobl ifanc, yn helpu'r bobl ifanc i feithrin perthynas gadarnhaol hefo nhw eu hunain, gydag eraill a gyda'r gymuned. Maent yn rhedeg rhaglen o weithgareddau a phrosiectau wedi ei selio ar gwricwlwm anffurfiol o ddysgu yn tarddu o'r 5 Ffordd at Les ar gyfer adeiladu gwytnwch personol pobl ifanc ac i hyrwyddo a datblygu llesiant emosiynol, ac ar y cyd gyda phartneriaid cymorth eraill. Mae'r cydweithio'n bennaf gyda ysgolion, Nyrsus Ysgol, Tîm Cyfiawnder Ieuenctid, Heddlu, Agored Cymru, Gwasanaethau Cymdeithasol, CAMHS, Adran Addysg a Chynhwysiad, Gwasanaeth Tân, Cymdeithasau Tai, Grwpiau Cymunedol a Gwirfoddol Lleol.

Nodweddion Da:

- 8882 o gyfranogwyr dros y 12 mis.
- Dros 1,300 o achrediadau wedi eu cwblhau gan pobl ifanc.
- 220 o bobl ifanc wedi derbyn gwobr efydd/ arian drwy Wobr Dug Caeredin.
- 96% o bobl ifanc wedi nodi gwellhad yn eu llesiant.
- 97% wedi mwynhau'r ddarpariaeth

Gwaith Cymorth Ieuenctid i rai 16-25 oed – sy'n canolbwyntio ar ddarpariaeth wedi ei dargedu i bobl ifanc nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant na gwaith. Mae'r tîm yn darparu cefnogaeth un i un a gwaith grŵp i bobl ifanc oresgyn rhwystrau sy'n eu hatal rhag ail-ymgysylltu gyda addysg, a/neu symud ymlaen i waith. Mae'r gefnogaeth yn cynnwys gwaith ar iechyd a lles (Perthnasau Iach a Rhaglenni Datblygu Gwytnwch), materion lletya, datblygu llythrennedd ddigidol ac ariannol ynghyd â chynngor gyrfaol a chyflogadwyedd, yn unol â dibenion y Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuenctid ac mewn partneriaeth gyda gwasanaethau cymorth ieuenctid eraill. Mae'r cydweithio'n bennaf yma gyda Gyrfa Cymru, Colegau Addysg bellach, Bwrdd Iechyd (CAMHS yn bennaf), Canolfannau Byd Gwaith, Tîm Ôl-Ofal Gwasanaethau Cymdeithasol, Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion, Cymdeithasau Tai ac asiantaethau digartrefedd, Mudiadau Gwirfoddol a Chymunedol (amgylcheddol, celfyddydol yn bennaf), a threfniadau pontio gyda'r ysgolion a'r adran addysg.

Nodweddion Da:

- Llwythi achos wedi cynyddu o 80% o gymharu â'r flwyddyn ddiwethaf.
- 92% o bobl ifanc wedi cwblhau eu cynllun personol.
- Wedi ymgysylltu gyda 65% o bobl ifanc o Haen 1 a 2 (Nifer o bobl ifanc mwyaf bregus Gwynedd).
- 86% o bobl ifanc wedi nodi gwellhad yn eu llesiant dros gyfnod eu cefnogaeth.

Gweithiwr Ieuenctid Iechyd a Lles

Cefnogi Pobl Ifanc i ddatblygu sesiynau a gweithgareddau i bobl ifanc eraill sy'n seiliedig ar y model 5 Ffordd at Les. Cefnogi Gweithwyr Ieuenctid (Statudol a Gwirfoddol) i ddatblygu sesiynau, gweithgareddau a chefnogaeth iechyd a lles i bobl ifanc. Cydweithio gyda'r Grŵp Rhanbarthol "Llesiant Emosiynol Plant a Pobl Ifanc" i ddatblygu Fframwaith Llesiant Emosiynol ar gyfer budd-ddeiliaid Cymorth Ieuenctid y rhanbarth i hyrwyddo iechyd a lles emosiynol (mae'r fframwaith anghlinigol hwn yn ymgais i adeiladu gwytnwch mewn plant a pobl ifanc).

Cydlynedd Digartrefedd Ieuenctid

Pwrpas y swydd hon yw cyfrannu at ymdrechion i ddileu digartrefedd ymysg pobl ifanc. Mae wedi bod yn gyfrifol am arwain dull partneriaethau i fapio, cydlynu, monitro a gwella systemau a llwybrau i bobl ifanc 11-25 oed sydd 'dan risg o wynebu digartrefedd neu sydd yn ddigartref. Mae wedi datblygu llwybrau addas i bobl ifanc sydd wedi ei adeiladu ar fethodoleg gwaith ieuenctid a dull sy'n canolbwyntio ar y person ifanc. Y mae'n gweithio'n agos gyda'r Arweinydd Tîm Cymorth Ieuenctid 16-25 oed i sicrhau bod y gwaith hwn yn cyrraedd gofynion y Grant Atal Digartrefedd Pobl Ifanc ac yn adlewyrchu dull cyfredol o ddarparu Fframwaith Ymgysylltu a Datblygiad Ieuenctid yng Ngwynedd drwy gydweithio gyda gweddill Tîm y Gwasanaeth Ieuenctid a'r Gwasanaeth Tai yn ogystal â phartneriaid/sefydliadau allweddol i gyflawni deilliannau llwyddiannus i bobl ifanc o fewn y grŵp targed.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf

- Gweithredu ar strategaeth cyfathrebu newydd y gwasanaeth.
- Datblygu systemau newydd i gofnodi a mesur perfformiad presennol.
- Gweithio tuag at Marc Ansawdd Gwaith Ieuenctid.

- Gweithio ar y cyd i ddatblygu fforwm pobl ifanc Cyngor Gwynedd.
- Adnabod cyfleoedd cyllidebol newydd i ddatblygu'r gwasanaeth.
- Cryfhau ein darpariaeth yn yr ysgolion a chyd-weithio gydag unedau gwasanaeth eraill yr adran addysg.
- Ail sefydlu y grŵp Fframwaith Ymgysylltu.
- Datblygu fframwaith gwirfoddoli gyda Mantell Gwynedd.

**GWASANAETH
ANGHENION DYSGU
YCHWANEGOL
A
CHYNHWYSIAD
GWYNEDD AC YNYS MÔN**

GWASANAETH ANSAWDD ADY

Pwrpas:

- Cefnogi datblygiad darpariaeth ADY a Chynhwysiad o ansawdd mewn lleoliadau addysgol o 0-25 oed.
- Adnabod yn gynnar ac ymateb yn briodol pan fo pryderon am ansawdd ADY ar draws y sector addysg sirol ac all-siriol i blant a phobl ifanc Gwynedd.
- Cefnogi ysgolion a darpariaethau addysg eraill i ddiwallu gofynion Deddfwriaeth ADY a Tribiwnlys (Cymru).

Nodweddion da:

- Nifer anghydfodau sydd yn cyrraedd Tribiwnlys yn isel.
- Canran ysgolion sydd angen mewnbwn Ansawdd uwchlaw'r arferol yn isel.
- Tîm llawn o swyddogion ansawdd a chefnogaeth broffesiynol gan y Tîm Gweinyddol
- Strwythurau ansawdd sy'n bwydo i fewn i'r Bwrdd Cefnogi Ysgolion.
- Cydweithio o fewn y drefn gwella ysgolion o ran cyfraniad Ansawdd ADY i'r drefn Bwrdd Ansawdd Sirol.
- Cydweithio gyda'r ysgolion arbennig i ddatblygu ar cyd y bandio fel bod gan yr Adran Addysg drosolwg o anghenion disgyblion mwyaf dwys a bregus y sir.
- Ystod o baneli i sicrhau bod bob haen o ADY yn cael ei drafod o fewn y Tîm ADY&Ch yn rheolaidd.
- Cydweithio gyda'r colegau addysg bellach i dreialu gweithdrefnau i bontio a sicrhau llwybr pwrpasol ôl-16 i ddisgyblion y sir.

Heriau:

- Absenoldebau staff.
- Y Ddeddfwriaeth newydd sydd bellach yn weithredol a'r gwahaniaeth dehongli rhwng Llywodraeth Cymru a'r Tribiwnlys ar agweddau penodol.
- Diffyg cytundeb ac eglurder ar feysydd penodol o fewn y Ddeddf a'r Cod.
- Disgyblion sy'n amlygu dwyster yn cynyddu o oedran cyn-ysgol.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Edrych ar bwrpas a gweithdrefnau paneli cymedroli wrth newid tuag at gyllido ysgolion prif lif drwy fformiwla.
- Hyfforddi'r timau a'r ysgolion wrth i Lywydd Tribiwnlys Cymru roi arweiniad o statud y ddeddf newydd a'i gweithrediad.
- Datblygu ymhellach y cydweithio gyda'r sector ôl-16 i sicrhau pontio llwyddiannus a chydymffurfiaeth â'r ddeddf newydd.
- Parhau i flaenoriaethu datrys anghydfod fel bod nifer apeliadau'r sir i'r Tribiwnlys yn parhau i fod yn y chwarter isaf AALI Cymru.

GWASANAETH GWEINYDDOL ADY A CH

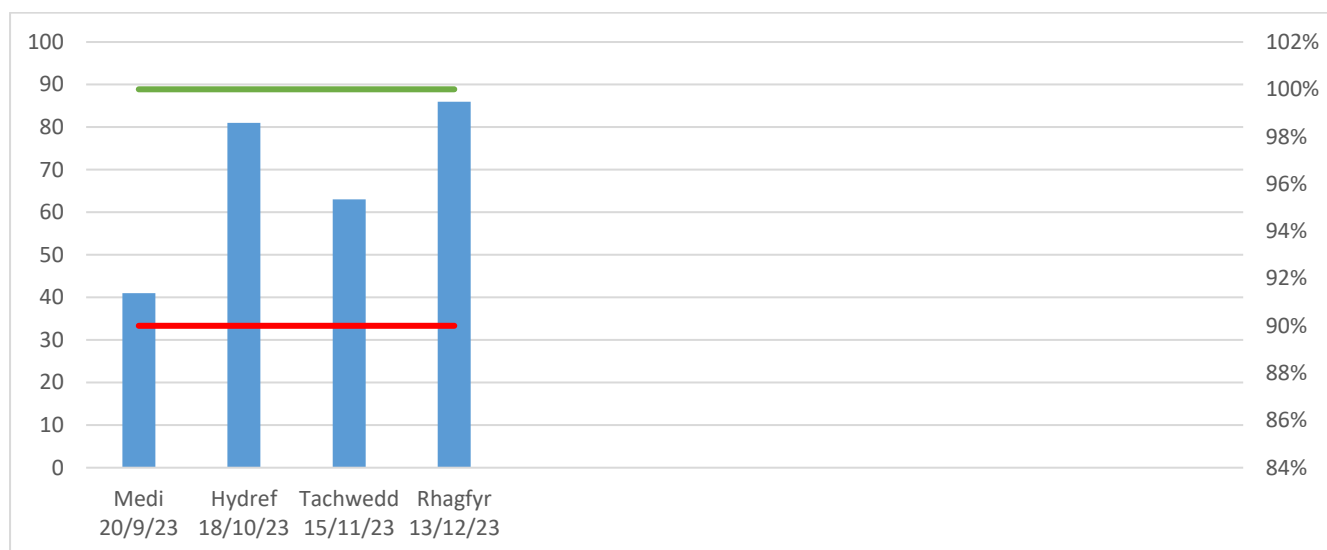
Pwrpas:

Cefnogi'r timau o fewn y gwasanaeth ADY a Ch, cefnogi ysgolion Gwynedd ac Ynys Môn, delio gydag ymholiadau'r cyhoedd.

- Gweithredu'r drefn weinyddol ar gyfer achosion plant sydd yn cael eu hadnabod i fod gyda ADYaCh yn statudol ar ran Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn.
- Bod yn rhan o dîm gweinyddol sydd yn sicrhau gweinyddiaeth o ansawdd ar gyfer y Gwasanaethau ADYaCh.

Data Paneli Cymedroli 2023

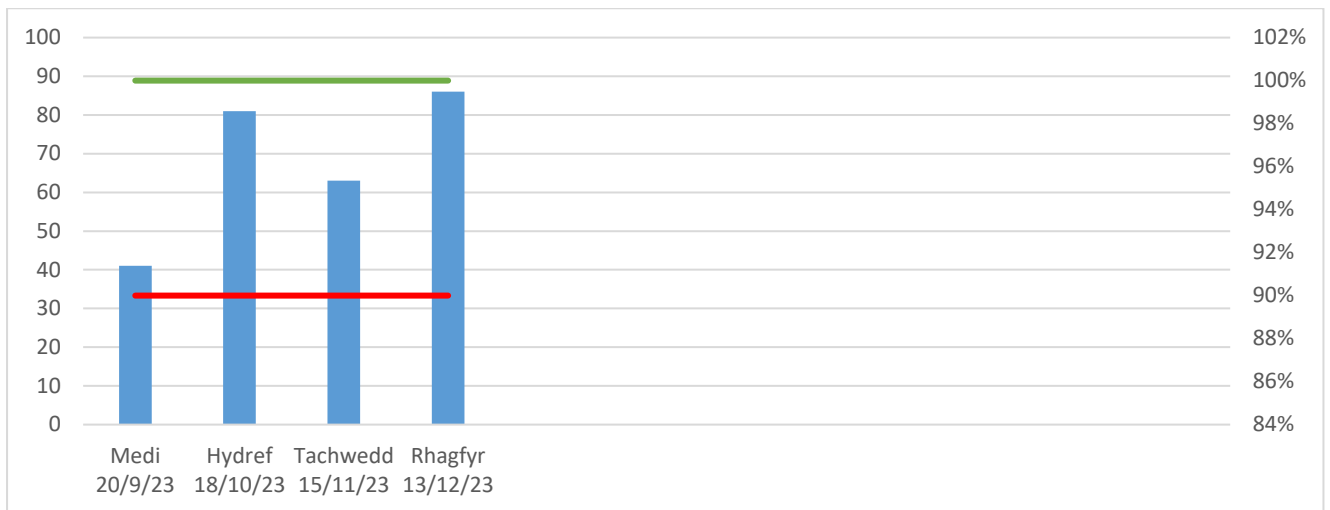
Niferoedd Paneli Cymedroli a Fforwm				
Mis	Niferoedd Panel	Nifer Gweinyddu ar amser	Canran	Targed
Medi 13/9/23	45	45	100.00%	90%
Hydref 11/10/23	73	73	100.00%	90%
Tachwedd 8/11/23	66	66	100.00%	90%
Rhagfyr 6/12/23	84	84	100.00%	90%

Rhwng Medi 2023 a Rhagfyr 2023, mae'r gwasanaeth wedi derbyn 268 o geisiadau gan ysgol am gefnogaeth ychwanegol ar gyfer blant CDUA. Mae bob un rhan wedi'u gweinyddu'n briodol ac mewn terfyn amser gan fod rhieni ac ysgolion gyda mynediad i'r wybodaeth ar lein.

Data Fforymau Ardal

Mis	Niferoedd Fforwm	Nifer Gweinyddu ar amser	Canran	Targed
Medi 20/9/23	41	41	100.00%	90%
Hydref 18/10/23	81	81	100.00%	90%
Tachwedd 15/11/23	63	63	100.00%	90%
Rhagfyr 13/12/23	86	86	100.00%	90%

Rhwng Medi 2023 i Ragfyr 2023 mae'r gwasanaeth wedi derbyn 278 o geisiadau gan ysgol am fewnbwn gan dîm penodol o fewn y gwasanaeth. Mae bob un rhan wedi'u gweinyddu'n briodol ac mewn terfyn amser gan fod rhieni ac ysgolion gyda mynediad i'r wybodaeth ar lein a bod y timau penodol yn cael amser i greu pecyn cefnogaeth ar sail y penderfyniad.

Blaenoriaethau y flwyddyn nesaf

- Parhau ar agenda paneli a fforymau am y flwyddyn addysgol nesaf.
- Parhau i ddatblygu a diweddarau prosesau gweithredu Tîm Gweinyddol ADYaCh i gyd-fynd efo Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru). Sicrhau bod pob ffynhonnell wedi cael ei groesi o ran gweinyddu yn gywir ac yn effeithiol wrth dynnu unrhyw gamau gwag allan.
- Parhau i ddatblygu gweithdrefnau Cyfathrebu a Gweinyddiaeth yng nghyd-destun diweddariadau CDU Electroneg. Hyn yn golygu rhoi mewnbyn ar ddefnydd y system CDU er mwyn sicrhau diweddariad cywir i'r system sydd yn cyd-fynd gyda'n gweithdrefnau ni o ddydd i ddydd.
- Parhau â'r weithdrefn estyniad disgrisiwn Llywodraeth Cymru i awdurdodau lleol i drosi gweddill y plant o'r system AAA i'r system ADY dros gyfnod hyd at 2025, gan obeithio y byddent wedi cwblhau canran mawr o'r rhain erbyn 31/8/24.

GWASANAETH SEICOLEG ADDYSGOL

Pwrpas:

- Hyrwyddo newid cadarnhaol i blant a phobl ifanc drwy'r defnydd o Seicoleg.
- Sicrhau'r deilliannau addysgol gorau posibl ar gyfer unigolion rhwng 0 a 25 oed.
- Darparu Gwasanaeth sydd o safon uchel ac yn cyd-fynd gyda safonau Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC).
- Gweithio mewn modd strategol effeithiol i hybu datblygiad ysgol gyfan yn y modd y mae ADY a Chynhwysiad yn cael ei dargedu.

Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

Cynnal ymgynghoriadau gyda staff perthnasol, person ifanc a rhieni fel rheol. Ers Gwanwyn 2021 yn dilyn lleihad sylweddol ym maint y tîm buom yn gweithredu model o ymgynghori gyda grwpiau o ysgolion i ymateb i'r lleihad yma mewn staffio. Bu'r model yn llwyddiant yn y rhan helaethaf o ddalgyloedd. Yn ystod y flwyddyn 2023 rydym yn newid y model rydym yn ei gynnig; yn hytrach na chynnal grŵp ymhob dalgyloch, byddwn yn cynnal 3 (Arfon, Meirion-Dwyfor a Môn) er mwyn amrywio aelodaeth y grŵp er mwyn rhannu arbenigeddau'n ehangach.

- Hyfforddiant Emotional Literacy Support Assistants (ELSA) blynyddol a goruchwyliaeth bob hanner tymor.
- Hyfforddiant i staff ysgolion ar ystod o bynciau e.e Meddylfryd o Dwf, Ymwybyddiaeth Ofalgar, Gorbryder, Dulliau Ysgol Gyfan a mwy penodol ar gyfer ADY Penodol, Ymlyniad a Trawma Datblygiadol, Anawsterau Dysgu Penodol ac Absenoldeb Ysgol ar Sail Emosiynol (AYSE).
- Ymyraethau grwp/unigol therapiwtig.
- Cynnal prosiectau ymchwil.
- Gweithio ar lefel disgyblion unigol (gan gynnwys asesiadau ac arsylwadau).

Nodweddion da:

- Adborth am yr ymgynghori grŵp yn gadarnhaol mewn llawer o ddalgyloedd; y profiad wedi bod yn gadarnhaol o safbwynt y tîm hefyd. Mae'r llwyddiant yma wedi ein hannog i feddwl sut byddai Cydlynwyr ADY yn cael budd o arbenigeddau cydweithwyr o ddalgyloedd gwahanol ac felly byddwn yn agor y grwpiau allan yn ehangach na dalgyloedd flwyddyn yma ac yn gweithredu fesul ardal (Arfon, Meirion-Dwyfor a Môn).
- Hyfforddiant a goruchwyliaeth ELSA . Mae gennym 140 ELSA wedi eu hyfforddi ar draws y ddwy sir bellach gyda 79 wedi derbyn achrediad flwyddyn yma a 56 yn gweithio tuag at achrediad yn 2024. Mae rhai ELSAs wedi gadael eu swyddi ers hyfforddi ond rydym yn hynod falch o'r nifer sydd yn parhau i weithio yn yr ysgolion gan gynnig cefnogaeth emosiynol o ansawdd uchel i'r disgyblion.
- Hyfforddiant Ysgolion ADP Gyfeillgar wedi ei gynnig i bob ysgol gyda 61 ysgol o Wynedd wedi mynychu'r hyfforddiant. Mae 23 o rheiny wedi mynychu gweithdai dilynol gan eu bod eisiau peilota'r cynllun hwn yn eu hysgolion yn ystod y flwyddyn addysgol yma. Mae diwrnod arall o hyfforddiant yn cael ei gynnig yn ystod tymor yr Haf 2024 i'r rhai wnaeth ddim llwyddo i fynychu tro diwethaf.

- Mae penodi seicolegwyr addysgol cynorthwyol (SAC) yn galluogi'r tîm i gyflawni ystod eang o waith seicoleg yn yr ysgolion. Maent wedi creu amryw o becynnau ac adnoddau defnyddiol i ysgolion gan gynnwys pecyn hyfforddiant ELSA blynyddoedd cynnar a Phecyn Lles Uwchradd ar gyfer ein gwefan. Yn ogystal â hyn maent yn cefnogi'r staff i gasglu data a chynnal ymchwiliadau/gwerthusiadau mewn gwahanol feysydd. Aeth un seicolegydd addysgol cynorthwyol i Gaerdydd i hyfforddi a bydd yn dod atom ar leoliad yn ystod ei drydydd blwyddyn. Gobeithio y gallwn ei denu yn ôl i'r gwasanaeth ar ôl iddi gymhwyso!
- Mae'r gwasanaeth wedi llunio pecyn hyfforddiant a chanllaw i ysgolion yn y maes Absenoldeb Ysgol ar Sail Emosiynol (AYSE) ac mae rhai ysgolion wedi manteisio ar gael yr hyfforddiant. Ein dyhead fel gwasanaeth yw gweld mwy o niferoedd yn derbyn yr hyfforddiant yn ystod y flwyddyn hon. Rydym wedi cynnal darn o ymchwil gydag ysgolion er mwyn deall maint yr angen fel ein bod yn gallu cydweithio gyda thimau eraill o fewn y gwasanaeth ADYaCh i gefnogi ysgolion i ddilyn camau gweithredu addas i gefnogi unigolion sy'n profi yr anhawster yma.

Heriau

- Lefelau staffio isel – staff wedi gadael eu swyddi yn dilyn cyfnod heriol y pandemig.
- Recriwtio Seicolegwyr Addysgol wedi cymhwyso sy'n gallu siarad Cymraeg.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i esblygu dull newydd o gynnig gwasanaeth i ysgolion pan fo niferoedd seicolegwyr wedi lleihau a'r angen am wasanaeth yn parhau i fod yn uchel.
- Datblygu gwaith ELSA o fewn ysgolion Gwynedd a Môn drwy gefnogi y 4 cohort sydd bellach wedi hyfforddi. Cymryd y cyfle i addasu a gwella'r pecyn hyfforddiant a gwerthuso effaith y rhaglen hyd yma.
- Gweithio fel rhan o weithgor Ysgolion ADP Gyfeillgar (ar y cyd gyda'r tîm arbenigol ADP a staff o ysgolion Gwynedd a Môn) i gefnogi ysgolion sy'n peilota'r cynllun ac yn gweithio tuag at achrediad erbyn Haf 2024.
- Gweithio ar y cyd gyda thimau eraill ADYaCh i ddatblygu llwybr effeithiol i gefnogi plant sydd yn absennol o'r ysgol oherwydd anawsterau emosiynol (EBSA).

GWASANAETH ADY BLYNYDDOEDD CYNNAR

Pwrpas:

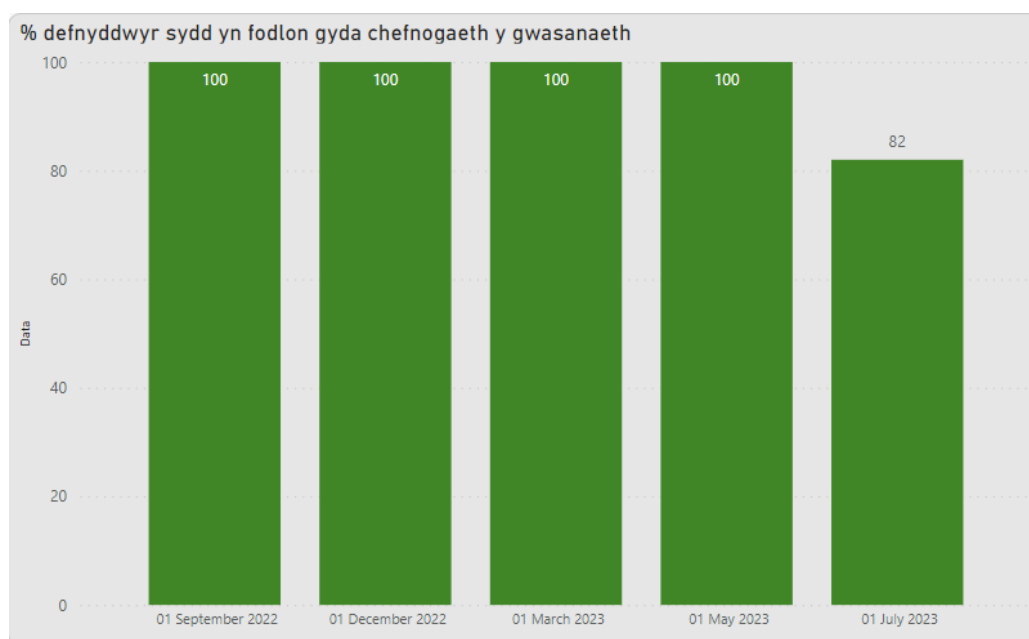
Sicrhau bod dyletswyddau statudol yr ALL mewn perthynas â phlant o dan oedran ysgol yn cael eu gweithredu'n llawn er mwyn adnabod anghenion yn brydlon a rhoi ymyriadau priodol ar waith i atal ADY rhag datblygu neu waethygu.

Sut yr ydym yn cyflawni ein pwrpas:

Yn sgil y broses ymgynghori yn y Blynyddoedd Cynnar a'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol yn dod i rym Medi 2021, ail strwythurwyd strwythur staffio'r tîm. Ychwanegwyd cyfwerth â 1.4 athrawes i ymgymryd yn benodol â rôl cydlynedd dynodedig. Yn sgil hyn, mae gan y tîm ADY Blynyddoedd Cynnar 2.4 athro sydd â chyfrifoldeb i gyflawni'r rôl cydlynedd dynodedig, a chyfwerth â 2.2 cymhorthydd i'w cefnogi a rheiny wedi'u lleoli yn ddaearyddol effeithiol i ymateb i'r niferoedd sydd ym mhob ardal. Mae'r rolau hyn yn eistedd o dan arweiniad y Swyddog Arweiniol ADY y Blynyddoedd Cynnar ac yn cyflawni gofynion statudol y Ddeddf ADY.

Nodweddion da:

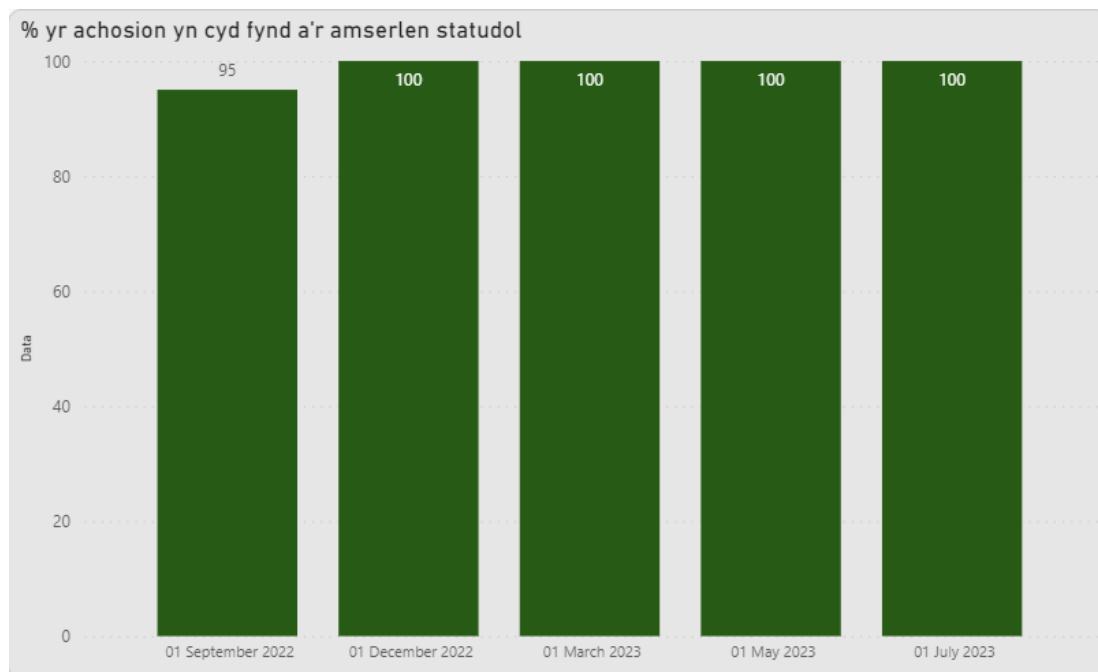
Mae'r swyddog Arweiniol ADY y Blynyddoedd Cynnar ag Uwch Athrawes Blynyddoedd Cynnar yn cydweithio'n agos er mwyn sicrhau bod cydweithio effeithiol rhwng y Tîm Blynyddoedd Cynnar a Thîm ADY Blynyddoedd Cynnar. O ganlyniad, mae llawer o'r plant sydd yn cael eu hadnabod yn gweithredu ar y lefel targedu. Dengys hyn fod lleoliadau blynyddoedd cynnar yn defnyddio dull ymateb graddoledig y map darpariaeth yn effeithiol a hynny wedi sicrhau bod rhan fwyaf o gyfeiriadau i gychwyn ymholiad ADY yn rhai addas lle rhoddir CDU mewn lle i gefnogi'r plentyn. Mae'r data isod yn dangos fod rhieni, lleoliadau blynyddoedd cynnar ac ysgolion yn fodlon iawn gyda chefnogaeth y tîm ADY Blynyddoedd Cynnar.

% defnyddwyr sydd yn fodlon gyda chefnogaeth y gwasanaeth

Rhwng Medi 2022 ac Awst 2023, mae'r Awdurdod wedi derbyn 84 ymholiad ADY. Trosglwyddwyd 27 CDU o'r flwyddyn addysgol 2021 / 2022 a rhoddodd gyfanswm o 90 CDU lle'r oedd yr Awdurdod yn gyfrifol am gynnal a chadw. Doedd dim gwahaniaeth arwyddocaol o ran y nifer o CDU roedd yr Awdurdod yn ei gynnal a chadw dros dreigl dwy flynedd diwethaf ar gyfer y cohort Blynyddoedd Cynnar. Mae prosesau ADY yn cael eu hadolygu yn barhaus er mwyn sicrhau eu bod yn effeithiol ac

effeithlon a hynny'n sicrhau bod pob ymholiad yn cadw at yr amserlen statudol o 12 wythnos. Dengys y graff isod fod y Tîm, gyda chefnogaeth y Tîm Gweinyddol yn cadw at yr amserlen statudol gyda phob achos (rhaid nodi nad oedd cofnod Medi 2022 yn ystyried y ffactor os oedd yr amserlenni wedi'u hoedi). Gyda phob achos lle'r oedd rhaid oedi'r amserlen, roedd hynny ar sail nad oedd iechyd yn gallu cydymffurfio gyda'u hamserlen statudol o 6 wythnos (rhan 65 o'r Ddeddf ADY) i ddarparu gwybodaeth i gefnogi'r broses o wneud penderfyniad os oedd gan y plentyn ADY ai peidio. Yn ogystal â chadw at yr amserlen statudol, dengys y data fod yr amser cyfartaledd mae'r tîm yn ei gymryd i gwblhau ymholiad wedi lleihau dros y flwyddyn. Mae hyn yn cadarnhau bod y trefniadau adolygu parhaus yn llwyddiannus ac yn sicrhau bod y prosesau yn effeithiol ac effeithlon – hynny yn sicrhau adnabyddiaeth a darpariaeth cynnar ar gyfer y dysgwyr.

% yr achosion yn cyd fynd a'r amserlen statudol

Datblygwyd trefniadau i graffu ar ansawdd CDUau sydd wedi cadarnhau fod bron pob un CDU yn dda gyda lleiafrif ag agweddau rhagorol a hynny yn cael ardrawiad cadarnhaol ar ddeilliannau'r plant. Mae'r data isod a gasglwyd wrth adolygu'r CDUau yn cadarnhau fod pob plentyn wedi gwneud cynnydd da neu well yn erbyn eu targedau.

% plant sy'n derbyn mewnbwn ac yn gwneud cynnydd uniongyrchol

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

1: Parhau i esblygu gweithdrefnau effeithiol ac effeithlon ar gyfer prosesau ADY yn y Blynyddoedd Cynnar.

- Datblygu dulliau arfarnu ansawdd y ddarpariaeth dysgu ychwanegol gan gynnwys sesiynau ymestyn allan gan y tîm.
- Datblygu dulliau monitro cynnydd o fewn y CDU.
- Sicrhau cynaliadwyedd y strwythur staffio sydd yn cyflawni gofynion statudol (rôl cydlynedd dynodedig).
- Yn sgil Cynllun Ymestyn Dechrau'n Deg, ystyried a chynllunio ar gyfer y tebygolrwydd y bydd plant ag ADY yn cael eu hadnabod ynghynt. Yn sgil hynny, mae'n debygol bydd yr angen i ddarparu adnodd(au) i gefnogi'r DDdY yn cynyddu.
- Datblygu gweithdrefnau ar gyfer trafod pryderon neu arfer dda o ran ansawdd darpariaeth dysgu ychwanegol mewn lleoliadau sydd ddim yn ddarparwyr addysg (grŵp ansawdd Blynyddoedd Cynnar yn cyfarch hyn ar gyfer lleoliadau sydd yn ddarparwyr addysg).

2: Parhau i ddarparu cefnogaeth i lleoliadau Blynyddoedd Cynnar gan gynnwys gwarchodwyr.

- Cefnogi lleoliadau i fonitro cynnydd yn erbyn targedau yn y CDU.
- Ymgorffori'r trefniadau arfarnu ansawdd 'prosesau ar lefel targedu' gyda gweithdrefnau'r Tîm Blynyddoedd Cynnar.
- Parhau i gydweithio'n agos gyda swyddogion datblygu gofal plant er mwyn sicrhau bod gan warchodwyr a meithrinfeydd ddealltwriaeth gadarn o weithdrefnau'r map darpariaeth a hynny'n cael ei adlewyrchu yn y manylion dewis (holiadur Cenedlaethol).

3: Datblygu ymgysylltiadau gyda'r rhieni / gofalwyr er mwyn uwch-sgilio a sicrhau cysondeb yn y ddarpariaeth.

4: Gweithredu dull 'Gwybodus am drawma ac iechyd meddwl' o fewn y tîm.

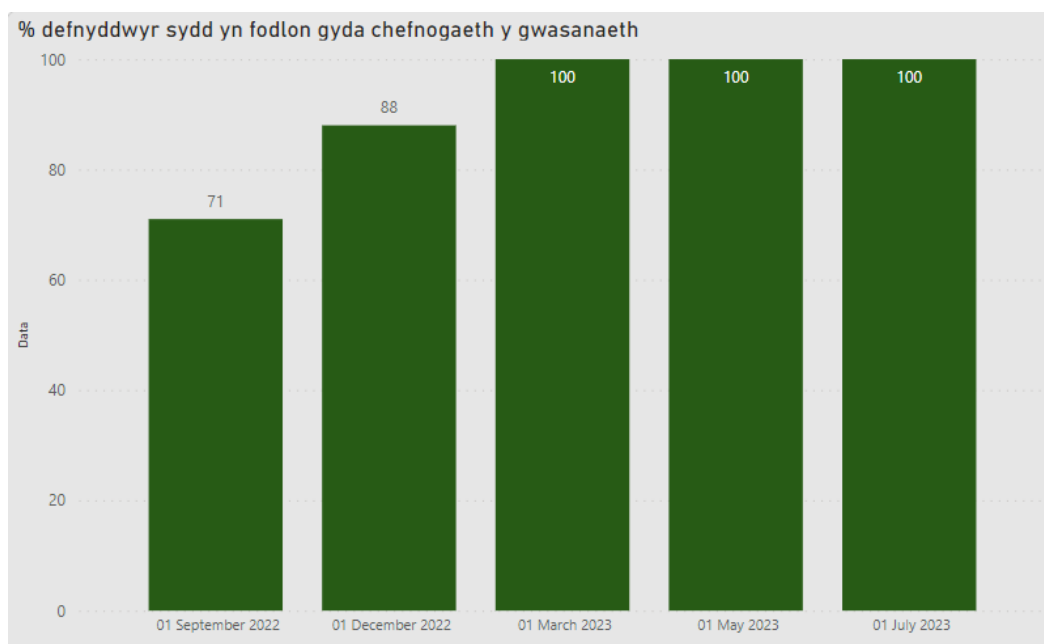
Gwasanaeth Asesu ac Arsylwi Blynnyddoedd Cynnar (ABC)

Pwrpas

Paratoi plant ifanc ar gyfer y byd addysg ac i fod yn ddysgwyr cyflawn ac annibynnol a chefnogi staff ysgolion a lleoliadau i ddarparu ar eu cyfer.

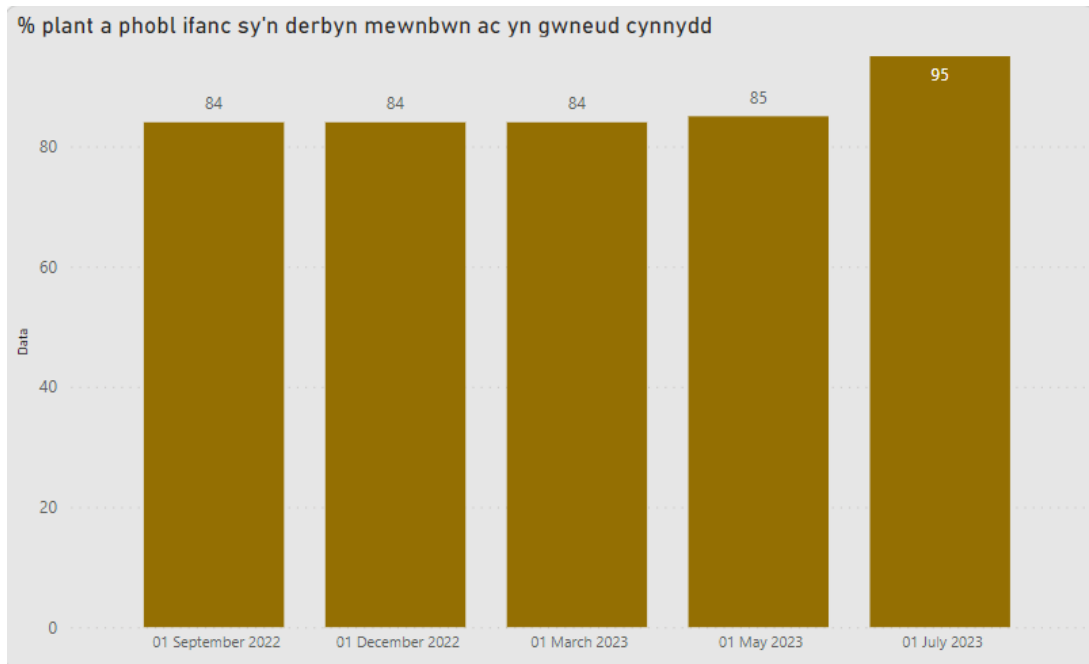
Nodweddion da:

- Mae holiaduron bodlonrwydd yn dangos bod Ysgolion a Rhieni yn gwerthfawrogi arbenigedd y tîm. Mae cydweithio effeithiol yn digwydd rhwng ABC ac Ysgolion wrth baratoi CDU a mynychu Cyfarfodydd CDU ar blant sydd yn derbyn mewnbwn ABC.
- Mae'r tîm wedi gallu recriwtio a chynnal staff ar gyfer cynnig y ddarpariaeth llawn, a hynny wedi cynyddu yn unol â'r galw ym Meirionnydd a Dwyfor.

% defnyddwyr sydd yn fodlon gyda chefnogaeth y gwasanaeth

- Gwelir cynnydd yn yr ysgolion sydd yn dilyn argymhellion a'r strategaethau yn dilyn mewnbwn y tîm. Mae hyn i'w weld yn well eleni gan fod pob cofnod o ymweliad ac argymhellion yn cael eu cofnodi ar dab Cyfarfodydd ar CDU y plentyn. Mae hyn yn golygu bod yr argymhellion a'r strategaethau ar gael i bawb eu gweld.
- Mae Meini Prawf ABC / Blynnyddoedd Cynnar wedi eu diweddarau ac yn profi yn ddull effeithiol o asesu ar y cyd gyda'r holl ran-ddeiliaid sydd yn ymwneud â'r plant. Bydd cydweithio'n parhau gyda'r Tîm Blynnyddoedd Cynnar i adolygu a diwygio'r ddogfen yn rheolaidd.
- Mae'r nifer sydd wedi gwneud cynnydd yn ystod y flwyddyn ar gynnydd. Mae'r rhain yn cynnwys plant sydd:
 1. Mewn canolfan ABC yn unig
 2. Mewn canolfan ABC ac yn rhannu gydag ysgol
 3. Mewn ysgol yn unig.

% plant a phobl ifanc sy'n derbyn mewnbwn ac yn gwneud cynnydd

Mae'r ymyrraeth cynnar gan y gwasanaeth yn sicrhau fod y ddarpariaeth dysgu ychwanegol ar waith yn syth ac felly cynnydd yn eu targedau .

Heriau:

- Mae ymdrechion wedi eu gwneud i drefnu hyfforddiant gyda Therapydd Iaith a Lleferydd parthed Byrddau Cyfathrebu a Wellcomm. Nid yw hyn wedi bod yn llwyddiant hyd yn hyn oherwydd diffyg staffio Iechyd.
- Mae salwch Staff y Gwasanaeth wedi bod yn uchel sydd yn golygu bod rhaid i'r Uwch Athrawes wneud pob ymdrech i gadw'r Canolfannau ar agor. Mae hyn yn aml yn golygu bod yr Uwch Athrawes neu aelod arall o'r tîm yn llenwi. Pan nad yw hyn yn bosib, mae'n rhaid gwneud penderfyniad anodd i gau'r ganolfan.
- Ysgolion yn fwy rhagweithiol na'i gilydd yn gweithredu ar argymhellion staff ABC. Ysgolion ddim yn gweithredu ar yr argymhellion a roddwyd iddynt, ac felly yn anodd gwybod os oes cynnydd.
- Anghenion dwys ac ymddygiad heriol iawn gan niferoedd uchel o blant sydd yn y Canolfannau sydd yn ei gwneud yn anodd iawn gyda'r lefelau staffio 1:4. Mae angen goruchwyliaeth gyson ar yr unigolion yma er mwyn gwarchod iechyd a diogelwch yr holl blant ac aelodau staff. Felly mae'n anodd iawn i weithio ar unrhyw dargedau unigol y disgyblion ac effaith ar y cynnydd y wnânt.
- Ardal tu allan Canolfan ABC Dolgellau yn anaddas.
- Sicrhau hyfforddiant staff newydd yn gallu bod yn heriol tra'n diwallu gofynion y dysgwyr.
- Lleoliadau ansicr, e.e. bydd Canolfan ABC Dwyfor yn symud lleoliad am y pedwerydd gwaith yn y pedair blynedd diwethaf. Rydym yn edrych ymlaen at yr her o ail leoli yn ysgol newydd Trefarthyr Medi 2024.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i gefnogi ysgolion wrth ymestyn allan a chynllunio ymlaen ar gyfer y plant.
 - Darparu a chreu Pecyn Hyfforddiant ar lefel ardal yn ôl y galw.
 - Creu pecyn Hyfforddiant ar y cyd efo Therapyddion Iaith a Lleferydd er mwyn uwch sgilio staff Ysgolion.

- Cydweithio efo'r Tîm Blynnyddoedd Cynnar i ddiweddarau pecyn darpariaeth targedu.
- Sicrhau gweithdrefnau grymus i arsyllu a chefnogi o fewn y canolfannau. Bod cynllunio yn y canolfannau yn gynllun canolog i bob plentyn yn unol â'r hyn sydd wedi ei nodi yn y CDU ac yn ymateb i ofynion deddfwriaethol.
- Sicrhau fod y gwasanaeth yn cydweithio'n agos efo'r Gwasanaeth Seicoleg Addysgol i sicrhau ein bod yn ymwybodol o anghenion emosiynol dysgwyr. Pob dysgwr angen sylfaen emosiynol gadarn i fedru ymdopi a derbyn sgiliau ac addysg mewn sefydliad addysgol.
- Ailedrych ar y ddarpariaeth o fewn y Canolfannau oherwydd anghenion dwys y plant sydd yn mynychu, ynghyd â'r strwythur sesiynau sydd ei angen.
- Datblygu ardal tu allan Canolfan ABC Dolgellau trwy grant cyfalaf ADY Llywodraeth Cymru.

CYFATHREBU A RHYNGWEITHIO

Pwrpas:

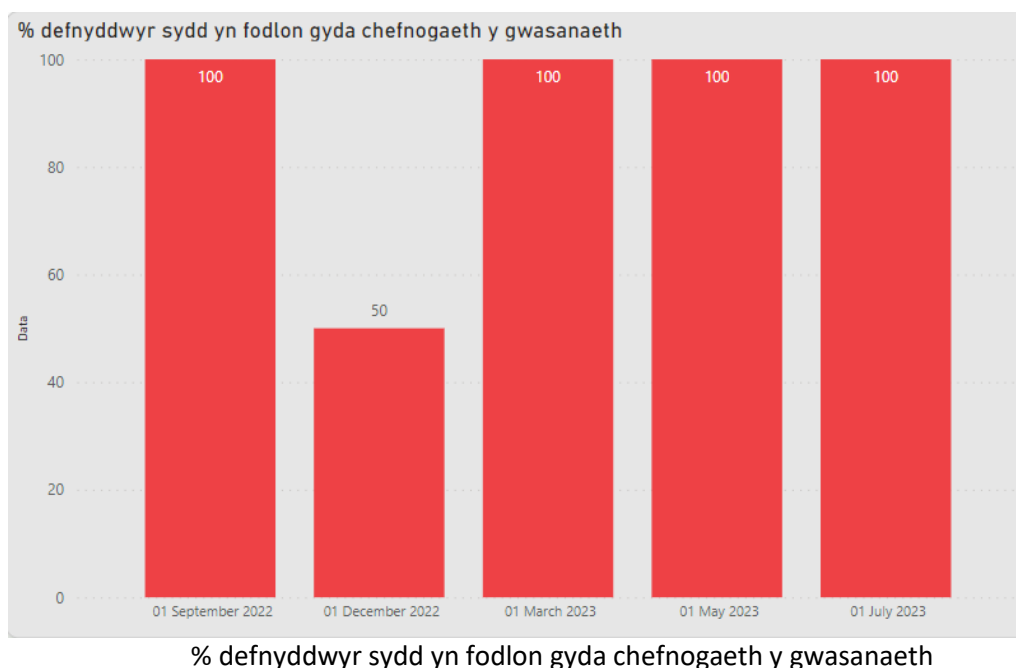
Gwella sgiliau cyfathrebu a rhyngweithio disgyblion sydd ar y Sbectrwm Awtistiaeth neu gydag anawsterau cyfathrebu fel y gallent ffynnu yn addysgol a chymdeithasol.

Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

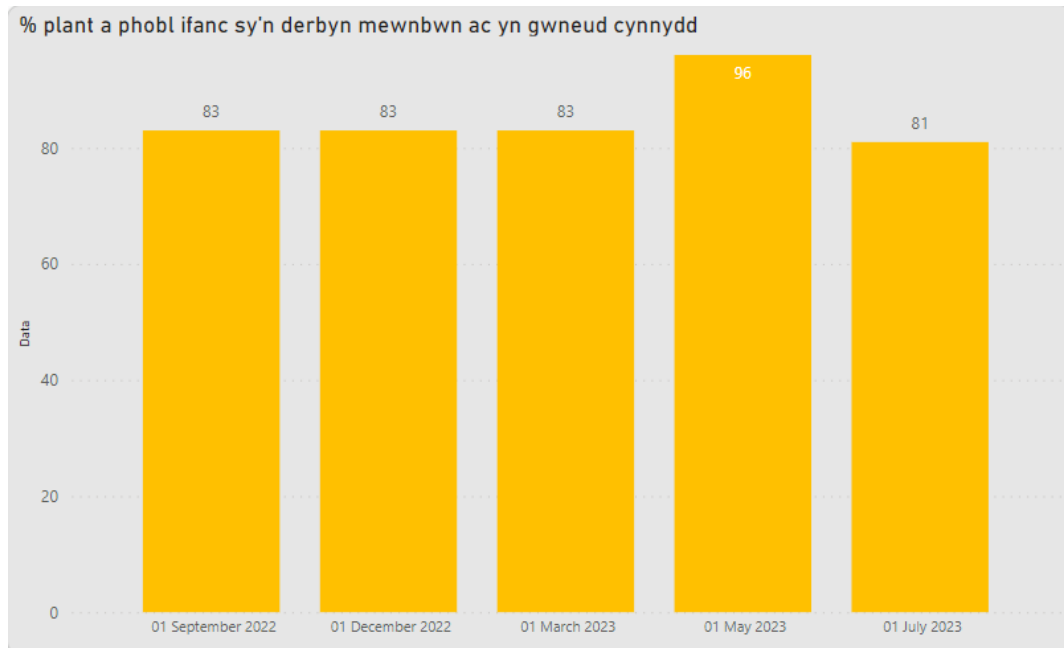
- Cynnig mewnbwn unionyrchol i ddisgyblion drwy leoliad mewn canolfan neu fewnbwn gan gymhorthydd arbenigol.
- Asesu a monitro cynnydd disgyblion sydd wedi eu lleoli mewn ysgolion prif lif yng Ngwynedd a Môn.
- Cynnig cynhaliaeth i ddisgyblion sydd yn ei chael hi'n anodd mynychu ysgol.
- Cynnig arweiniad, cefnogaeth a hyfforddiant i staff mewn ysgolion prif lif er mwyn eu harfogi gyda'r sgiliau i allu ymateb i anghenion disgyblion sydd ar y Sbectrwm Awtistiaeth neu gydag anawsterau cyfathrebu a rhyngweithio.

Nodweddion da:-

Holiaduron bodlonrwydd yn dangos bod adborth cadarnhaol yn cael ei dderbyn yn gyson gan athrawon mewn ysgolion a gan rieni.

- Ystadegau yn dangos bod disgyblion sydd yn derbyn mewnbwn uniongyrchol gennym yn gwneud cynnydd da.

% plant a phobl ifanc sy'n derbyn mewnbwn ac yn gwneud cynnydd

- Cyfathrebu clir ac agored rhwng y tîm, ysgolion a rhieni.
- Pob aelod o'r tîm gyda phrofiad a chymwysterau sydd yn eu galluogi i gynnig gwasanaeth o safon i ddisgyblion, ysgolion a rhieni.

Heriau:

- Nifer y cyfeiriadau rydym yn ei dderbyn yn uchel - hyn yn gallu cael effaith ar gapasiti staffio'r tîm ac ansawdd y gwasanaeth a gynigir.
- Anodd cadw'r cydbwysedd rhwng cefnogi ysgolion ac ysgolion yn dod yn or-ddibynnol ar y gefnogaeth.
- Oherwydd anhawster recriwtio a chadw staff yn y Gwasanaeth Therapyddion Iaith a Lleferydd a'r tîm Seicolegwyr Addysgol mae yna bwysau cynyddol ar y tîm i lenwi'r bwlch.
- Ymddygiadau a natur anghenion disgyblion yn dwysau – ysgolion angen mewnbwn cyson a rheolaidd gennym fel tîm, hyn ddim yn bosib bob tro o ran niferoedd y cyfeiriadau a chapasiti y tîm o ran staffio.
- Anodd recriwtio a chadw Cymorthyddion Lefel 3 y tîm, yr adborth rydym wedi ei dderbyn ydi bod y cyflog yn isel – hyn yn broblem ar draws ysgolion.

Blaenoriaethau i'r dyfodol:

- Gweithio ar y cyd â thimau a gwasanaethau (o fewn y cyngor a'r Bwrdd Iechyd) i sicrhau nad oes dyblygu mewnbwn yn digwydd yn enwedig gyda disgyblion sydd allan o addysg.
- Diweddarau'r wybodaeth ar y wefan ADYaCh - adnoddau a gwybodaeth i gefnogi ysgolion a rhieni.
- Gweithio gyda'r Tîm Niwroddatblygiadol i geisio lleihau eu hamserodd aros am asesiadau - nifer o ddisgyblion yn disgwyl asesiad ond efallai ddim yn dod o fewn y criteria i dderbyn asesiad.

Risgiau:

- Salwch staff yn y tîm yn cael ardrawiad sylweddol ar ein gallu i ymateb i achosion disgyblion a chynnig cefnogaeth i ysgolion.

GWASANAETH SYNHWYRAIDD/CORFFOROL A MEDDYGOL/ANGHENION DYSGU PENODOL

Pwrpas:

- Sicrhau'r deilliannau addysgol gorau posibl ar gyfer unigolion rhwng 0 a 25 oed.
- Darparu Gwasanaeth sydd o safon uchel, a sicrhau mynediad i'r cwricwlwm ar gyfer y disgyblion sy'n derbyn cefnogaeth.
- Gweithio mewn modd strategol effeithiol i hybu datblygiad ysgol gyfan yn y modd y mae ADY a Chynhwysiad yn cael ei dargedu.

Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

Synhwyrdd:

- Rydym wedi gallu cynnig cwricwlwm arbenigol i 30% yn fwy o ddisgyblion synhwyrdd tymor yma.
- Mae 89% o'r disgyblion sydd yn derbyn mewnbwn uniongyrchol gan y Gwasanaeth Synhwyrdd/Corfforol Meddygol wedi gwneud cynnydd yn eu datblygiad sgiliau arbenigol/cwricwlwm arbenigol y tymor hwn. Nid oes cynnydd amlwg i'w weld gan tua 11% o'r disgyblion oherwydd rhesymau megis:
 - Absenoldebau niferus y disgybl
 - Y golled clyw/golwg yn dirywio
 - Y cyflwr meddygol yn effeithio ar allu'r disgybl i ryngweithio a chymryd rhan yn y sesiwn ar adegau.

Corfforol a Meddygol:

- Cynnal ymgynghoriadau gyda staff perthnasol, person ifanc a rhieni fel rheol.
- Hyfforddiant i staff ysgolion ar wahanol gyflyrau/sut i gefnogi'r disgybl.
- Cydweithio gydag Iechyd i gynnal hyfforddiant/cefnogi disgyblion unigol.

ADP:

- Gweithio ar lefel disgyblion unigol – cynnig mewnbwn i nifer fach o unigolion am gyfnod penodol.
- Cynnal ymgynghoriadau gyda staff perthnasol, a'r disgybl.
- Hyfforddiant i staff ysgolion ar 'Rydw i'n Gallu' (Llythrennedd a Rhifedd).
- Mae'r niferoedd sy'n derbyn mewnbwn gan y Tîm ADP wedi codi o 70% i 71% o'r rhif cychwynnol (202) – mae staff yr ysgolion yn parhau i ddefnyddio 'Rydw i'n Gallu' Llythrennedd a Rhifedd yn effeithiol i asesu sgiliau'r disgyblion yn ffurfiannol. Mae nifer fach o ysgolion wedi gofyn am agor achosion i'r Tîm ADP, a rhai disgyblion wedi gwneud cynnydd digonol i orffen derbyn mewnbwn y Gwasanaeth ADY Penodol. Mae'r ysgolion sy'n rhan o'r Cynllun Peilot Ysgolion ADP Gyfeillgar gyda'r Tîm Seicoleg Addysgol a'r Tîm ADP yn parhau i weithio ar ddatblygu strategaethau a syniadau Ysgolion ADP Gyfeillgar ar draws yr ysgol gyfan. Maent hefyd wedi bod yn cydweithio i greu pecyn gwybodaeth i rannu gyda gweddill ysgolion y ddwy Sir.

Nodweddion da:

- Adborth yn yr holiaduron bodlonrwydd misol yn gadarnhaol iawn – ysgolion, rhieni ac asiantaethau allanol yn canmol y gwasanaeth ar yn ddiolchgar am y gefnogaeth.
- Hyfforddiant 'Rydw i'n Gallu' wedi ei gynnig i bob ysgol yn y ddwy sir, a nifer fawr o staff yr Ysgolion yn ei ddefnyddio er mwyn datblygu sgiliau sylfaenol penodol Llythrennedd a Rhifedd y disgyblion.

- Hyfforddiant Ysgolion ADP Gyfeillgar wedi ei gynnig i bob ysgol gyda 61 ysgol o Wynedd wedi mynychu'r hyfforddiant. Mae 23 o rheiny wedi mynychu gweithdai dilynol gan eu bod eisiau peilota'r cynllun hwn yn eu hysgolion yn ystod y flwyddyn addysgol yma. Mae diwrnod arall o hyfforddiant yn cael ei gynnig yn ystod tymor yr Haf 2024 i'r rhai wnaeth ddim llwyddo i fynychu tro diwethaf.
- Y gwasanaeth Nam Golwg yn cydweithio gyda RNIB i greu pecynnau aml-synhwyrdd ar gyfer disgyblion yr ysgolion arbennig, yn dilyn llwyddiant creu y gyfres ddarllen braille Cymraeg llynedd (sydd eisoes wedi ei rannu i bob sir yng Nghymru).

Heriau:

- Prinder lefelau staffio o fewn yr ysgolion i gefnogi'r disgyblion er mwyn datblygu'r sgiliau arbenigol.
- Heriau recriwtio oherwydd yr hyfforddiant sydd yn angenrheidiol i gyflawni'r swyddi.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Cynnig hyfforddiant Golwg a Clyw i staff yr ysgolion drwy'r hyfforddiant OLT.
- Parhau i gydweithio gydag asiantaethau allanol megis Iechyd RNIB er mwyn cynnig y gefnogaeth orau posib i'r disgyblion.
- Gweithio fel rhan o weithgor Ysgolion ADP Gyfeillgar (ar y cyd gyda'r Tîm Seicoleg a staff o ysgolion Gwynedd a Môn) i gefnogi ysgolion sy'n peilota'r cynllun ac yn gweithio tuag at achrediad erbyn Haf 2024.
- Penodi staff wedi eu hyfforddi o fewn y timau ar gyfer y dyfodol agos

GWASANAETH CWNSELA YSGOLION

Pwrpas:

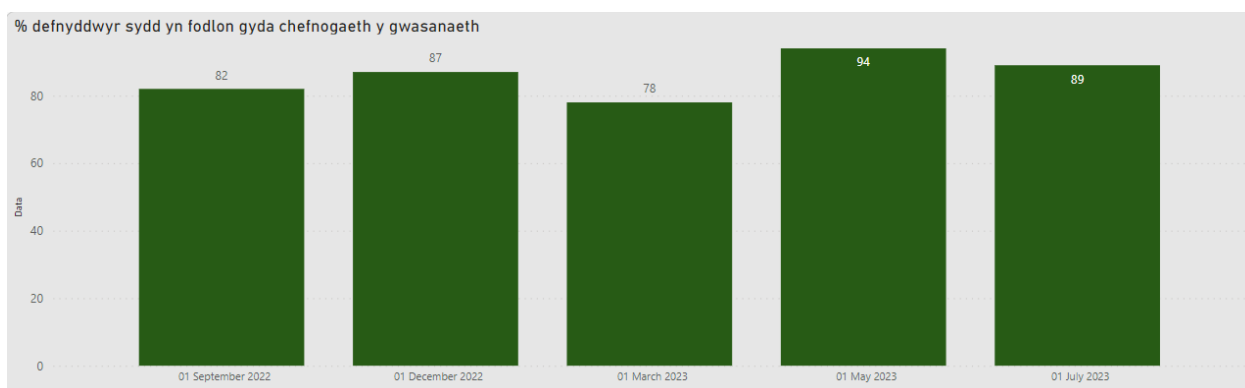
Darparu mewnbwn cwnsela amserol ac addas i ddysgwyr.

Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

- Ymateb i gyfeiriadau gan ysgolion, rhieni, asiantaethau eraill, a'r dysgwyr eu hunain lle mae angen am gwnsela wedi ei adnabod.
- Cynnig cwnsela unionyrchol i ddisgyblion ymhob ysgol Uwchradd yng Ngwynedd a Môn.

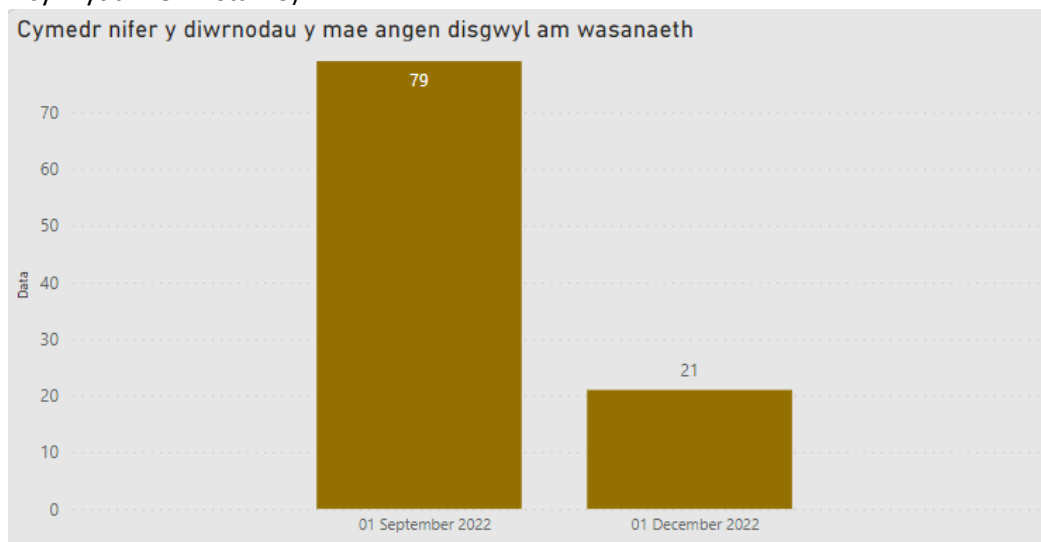
Nodweddion da:

- Holiaduron bodlonrwydd yn dangos canran uchel yn nodi adborth cadarnhaol:

% defnyddwyr sydd yn fodlon gyda chefnogaeth y gwasanaeth

- Amser disgwyl am wasanaeth wedi lleihau yn sylweddol yn sgil penodiadau i'r tîm (h.y. cynnydd mewn staffio):

Cymedr nifer y diwrnodau y mae angen disgwyl am wasanaeth

- Dangosyddion ymyrraeth (mesur CORE) yn dangos fod y gwasanaeth yn cael effaith bositif ar iechyd meddwl plant a phobl ifanc.
- Cyfarfodydd tîm ac arolygaeth grŵp a chlinigol pob mis yn gefnogaeth allweddol i staff.
- Hyfforddiant amserol wedi ein galluogi i gynnig y gwasanaeth yn rhithiol a pharhau efo'r gwasanaeth dros y cyfnodau clo.
- Recriwtio Cwnselwyr ychwanegol yn cynnwys therapydd celf.
- Cynnal cynllun ar gyfer Cwnselwyr dan Hyfforddiant.

Heriau:

- Recriwtio Cwnselwyr cymwys dwyieithog.
- Cyllid ychwanegol dros dro trwy grantiau yn rhwystredig o ran hysbysebu swyddi atyniadol.
- Ystafelloedd addas ar gyfer Gwaith cwnsela mewn ysgolion yn creu her o ran ansawdd y ddarpariaeth.
- Galw cynyddol am y gwasanaeth yn parhau yn dilyn cyfnod COVID.

Blaenoriaethau i'r dyfodol:

- Datblygu system cofnodi data mwy effeithiol ar gyfer tracio cynnydd.
- Gweithio tuag at sicrhau gofod/ystafelloedd addas ar gyfer y gwaith cwnsela.
- Parhau i ddatblygu o ran arlwy a sgiliau o fewn y tîm trwy hyfforddiant.
- Treialu a datblygu trefniadau i leihau rhestrau aros ymhellach.

Risgiau:-

- Salwch staff a swyddi gwag yn y tîm yn cael ardrawiad sylweddol ar ein gallu i ymateb i gyfeiriadau.
- Dysgwyr yn methu a chael mewnbwn sydd yn ataliol gan y tîm ac yn datblygu angen iechyd meddwl tra'n aros am fewnbwn.

GWASANAETH LLES ADDYSG

Pwrpas:

Cefnogi plant, pobl ifanc a theuluoedd i godi cyrhaeddiad trwy hybu lefelau uchel o bresenoldeb a chael y gorau allan o'r gyfundrefn addysg.

Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

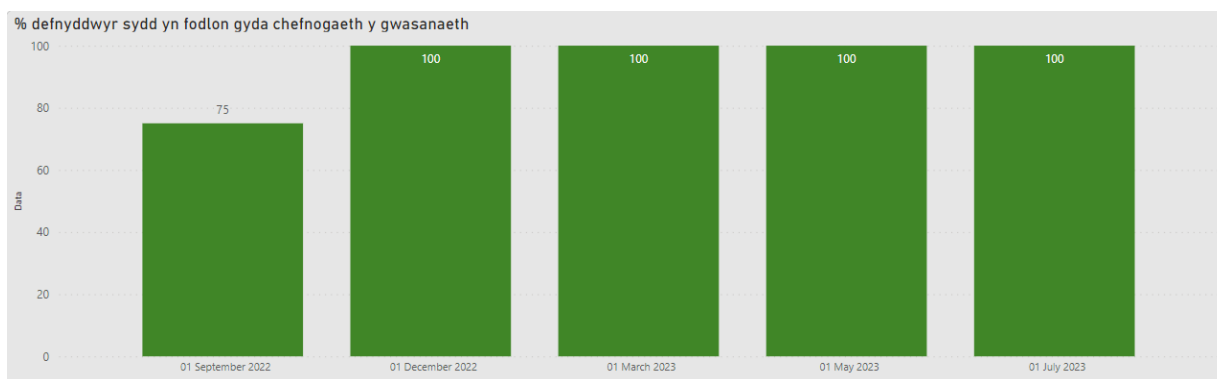
Gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion, disgyblion, rhieni a chymunedau i sicrhau hawl i addysg a phresenoldeb rheolaidd. Cydweithio'n effeithiol â rhwydweithiau o asiantaethau sy'n darparu addysg, iechyd a gwasanaethau cymdeithasol i blant a phobl ifanc.

Swyddogion Lles Ysgolion yn mhob dalgylch ysgol sydd yn cefnogi disgyblion i fynychu addysg yn llwyddiannus.

Tîm Addysg dewisol gartref penodol sydd yn ymgysylltu â'r teuluoedd i sicrhau bod ddarpariaeth addysgol addas ar gyfer y dysgwyr a chefnogi yn ôl yr angen e.e. cyfeirio at adnoddau a gwybodaeth pwrpasol.

Nodweddion da:

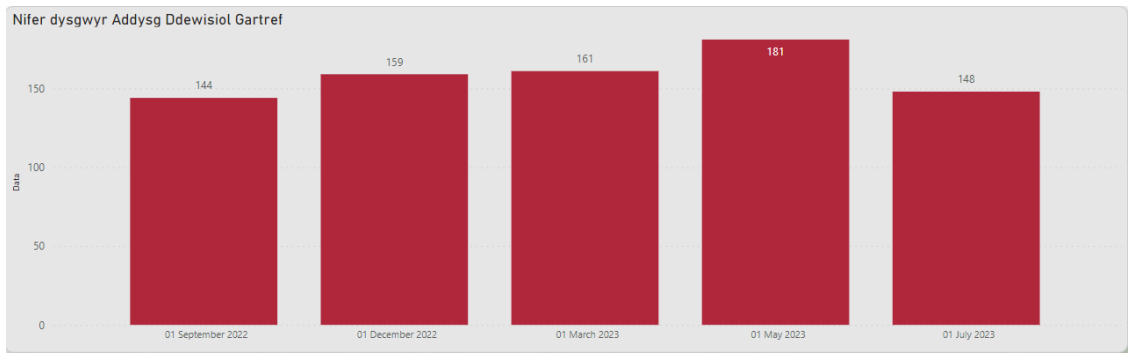
- Defnyddio data i gefnogi ymatebion strategol a gweithredol.
- Partneriaeth waith aeddfed a phragmatig rhwng yr ysgolion a'r Gwasanaeth Lles.
- Dulliau cyson o ymgysylltiad amserol i leihau y nifer o FPN.
- Swyddogion Lles yn cefnogi teuluoedd yn enwedig y rhai sydd fwyaf o angen.
- Cefnogaeth yn y cartref ar gyfnodau penodol e.e boreau.
- Trefniadau cadarn mewn lle i fonitro unigolion sydd wedi dad-gofrestru.
- Monitro symudiadau ysgol i sicrhau nad oes neb yn disgyn drwy'r rhwyd.

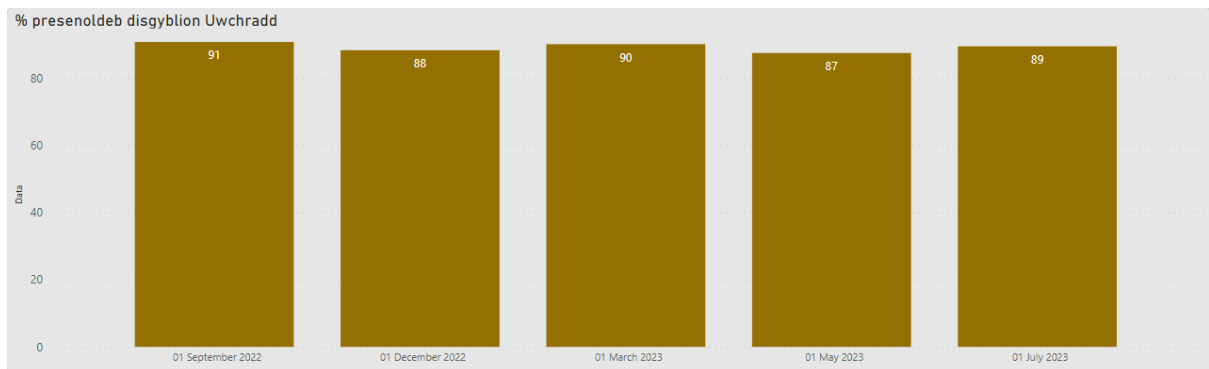
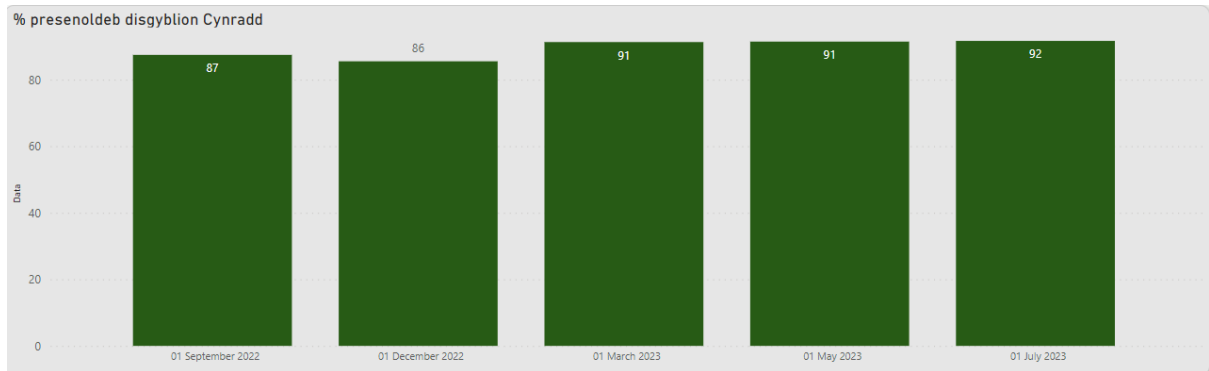
% defnyddwyr sydd yn fodlon gyda cefnogaeth y gwasanaeth

Heriau

- Cynnydd mewn teuluoedd sydd yn dad gofrestru plant.

- Absenoldebau yn parhau yn uwch na cyn y pandemig.

- Mwy o alw am gefnogaeth dwys ac arbenigol yn enwedig mewn absenoldebau mewn perthynas â lles emosiynol a materion iechyd meddwl.
- Y galw am fwy o gefnogaeth i unigolion sydd methu mynychu'r ysgol o ganlyniad i les emosiynol.
- Nifer uchel o symudiadau ysgolion.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Presenoldeb Ysgolion Gwynedd yn unol neu'n uwch na chyfartaledd Cymru.
- Perfformiad pob disgybl mewn perthynas â phresenoldeb gwael wedi gwella.
- Defnydd o gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru yn gwneud gwahaniaeth gwirioneddol.
- Defnyddio data i gefnogi ymatebion strategol a gweithredol.
- Lleihau lefelau absenoldebau parhaus.

SAESNEG IAITH YCHWANEGOL (SIY)

Pwrpas:

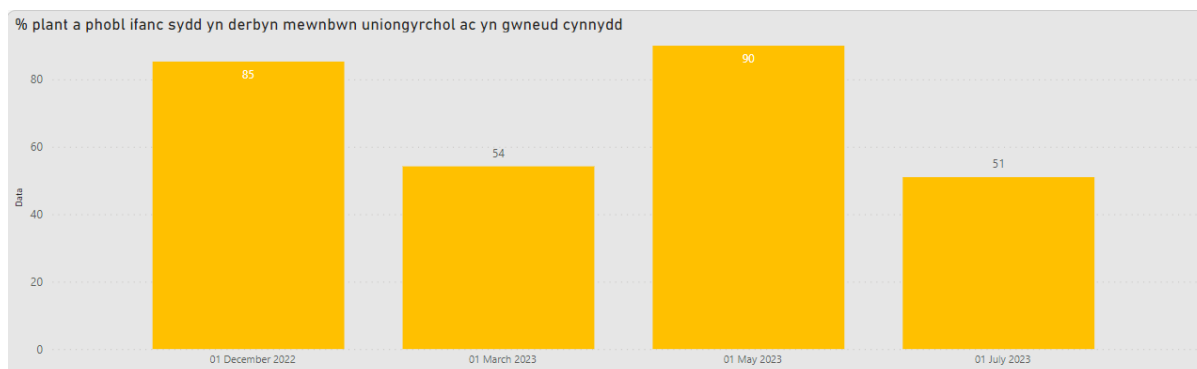
Cefnogi a chynorthwyo ysgolion i gwrdd ag anghenion dysgwyr SIY yn llwyddiannus er eu galluogi i ffynnu yn addysgol a chymdeithasol a chyrraedd eu llawn botensial.

Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

- Cynnal fforwm tymhorol ar gyfer mynediad i'r Gwasanaeth.
- Asesu newydd-ddyfodiaid ar draws Gwynedd.
- Cefnogi disgyblion o fewn Ysgolion i ddysgu Saesneg fel Iaith Ychwanegol.
- Cefnogi Ysgolion i ddarparu'n effeithiol ar gyfer y dysgwyr drwy gynnal cyfarfodydd proffesiynol, rhaglenni hyfforddiant a thrwy fodelu gwersi ar lawr dosbarth.

Nodweddion da:

- Adborth cadarnhaol gan Ysgolion mewn ymateb i holiaduron Bodlonrwydd misol.
- Pecyn hyfforddiant sylfaenol a chyrsgiau ar gael i ysgolion.
- Buddsoddiad sylweddol mewn llyfrgell o adnoddau.
- Ymateb yn brydlon i geisiadau gan Ysgolion am gefnogaeth.
- Cynrychioli'r gwasanaeth yn genedlaethol ar fforymau SIY.

- *Disgyblion yn gwneud cynnydd da yn erbyn y fframwaith asesu SIY ("The Bell Foundation")*

Heriau:

- Cynnydd mewn galw yn sgil y cynnydd yn y nifer o fewnfudwyr o du allan i'r Uned Ewropeaidd.
- Tu allan i ogledd y Sir, niferoedd bach o ddisgyblion angen cymorth wedi dosbarthu yn eang.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i gefnogi a darparu hyfforddiant i ysgolion.
- Cefnogi ysgolion i ddarparu a gwahaniaethu gwaith ar gyfer disgyblion SIY.
- Ymchwilio i a threialu defnydd o system tracio newydd ar gyfer tracio cynnydd disgyblion SIY.

CYNHWYSIAD

Pwrpas:

Cefnogi a chyd-weithio ag ysgolion Gwynedd i geisio newid cadarnhaol mewn ymddygiad pobl ifanc sydd yn profi anawsterau ymddygiadol, emosiynol a datblygiad cymdeithasol. Ein nod yw gwella ymddygiad a lleihau'r risg o waharddiad o ysgol.

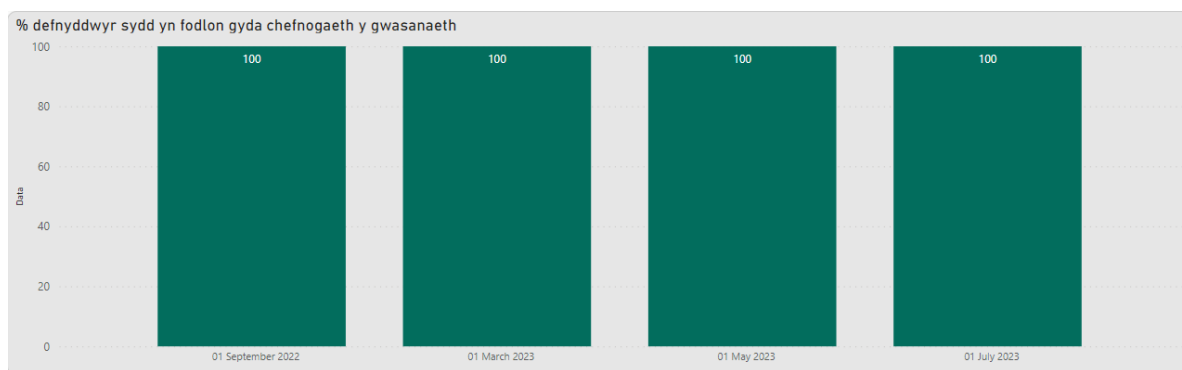
Sut ydym fel tîm yn cyflawni ein pwrpas:

- Sicrhau perchnogaeth yr ysgolion o ddysgwyr sydd a anawsterau cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol (ACEY).
- Hyfforddi ysgolion i fod yn hyderus i weithio a dysgwyr sydd ag anawsterau ACEY.
- Cefnogi ysgolion i deilwra ymyraethau arbenigol o fewn adnoddau'r ysgol.
- Darparu darpariaeth arbenigol ar gyfer dysgwyr sydd ag anawsterau ymddygiadol ac emosiynol fwyaf dwys o fewn canolfannau amgen.

Nodweddion da:

- Rhaglen waith barhaus yn ei lle sydd yn adolygu'r gwasanaeth a'r ddarpariaeth gyda'r nod o gynyddu presenoldeb a lleihau nifer y gwaharddiadau yn y sir.
- Gweledigaeth glir sydd yn cryfhau darpariaeth.
- Monitro data gwaharddiadau, presenoldeb, dad gofrestrïadau a symudiadau ysgol yn gyson
- Pecynnau cefnogaeth penodol.
- Cynnydd mewn capasiti y tîm gan arwain at ganlyniad o gadw mwyafrif o ddysgwyr ACEY o fewn eu hysgolion.
- Gweithio yn integredig ac aml-asiantaethol gan rannu gwybodaeth a chydgynllunio darpariaethau.
- Cynhaliadau arbenigol dwys ar gyfer nifer fach o ddisgyblion sydd ag anghenion tu hwnt i'r hyn sydd yn ddisgwyliedig i ysgol ymateb iddo.

“Mae'r ddarpariaeth ar gyfer disgyblion sydd ag anawsterau cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol wedi cryfhau dros y blynyddoedd diwethaf. Erbyn hyn, mae mwy o gapasiti i gefnogi'r disgyblion hyn ac mae'r trefniadau rheoli yn fwy clir” (Adroddiad Estyn Medi 2023)

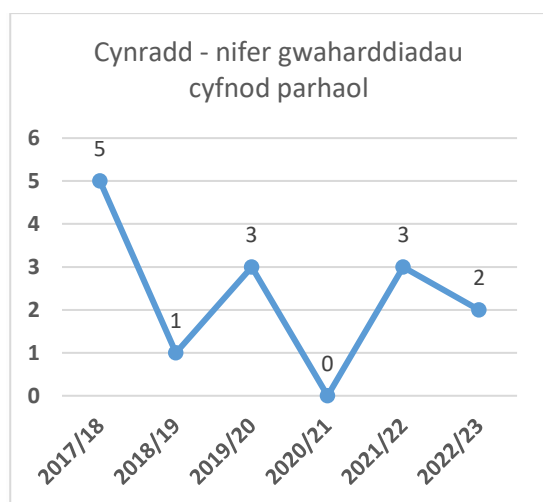
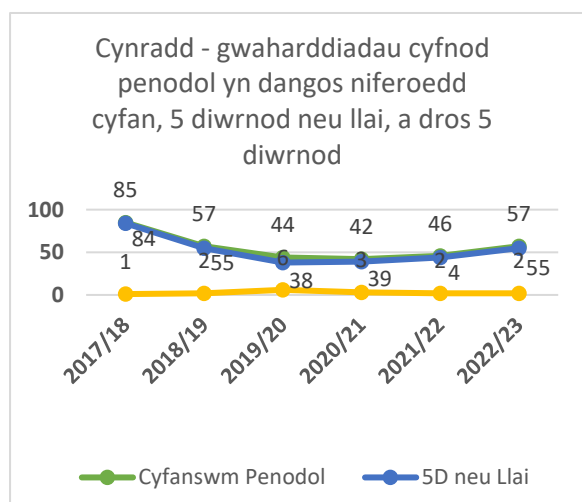
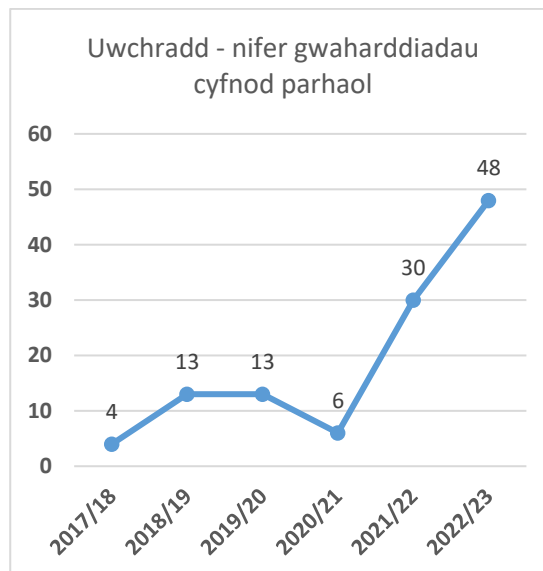
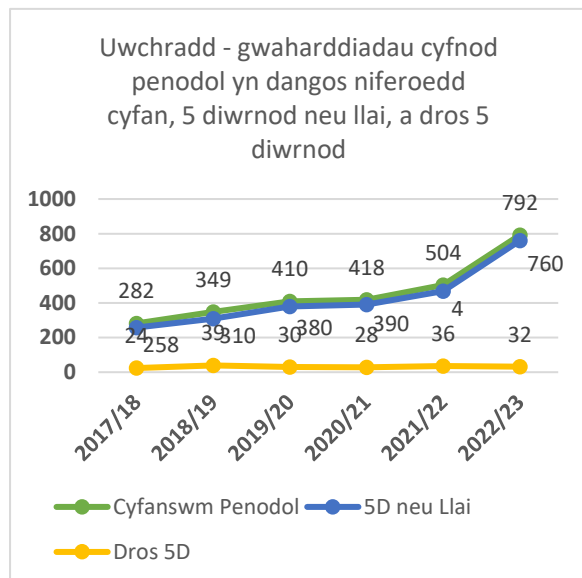

% defnyddwyr sydd yn fodlon gyda chefnogaeth y gwasanaeth

Mae'r tîm cynhwysiad yn gweithredu ystod o strategaethau sydd wedi'u cynllunio i feithrin gallu ysgolion i fynd i'r afael ag anghenion ymddygiad a lles disgyblion fel y gallent ddarparu ymyriadau arbenigol i'r disgyblion hynny sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth, gan gynnwys hyrwyddo rhannu arfer da ymhlith ysgolion.

Heriau:

Er gwaethaf y gostyngiad mewn gwaharddiadau yn ystod y pandemig, rydym yn cydnabod y bu tueddiad pryderus o gynnydd mewn gwaharddiadau parhaol a phenodol dros y ddwy flynedd academaidd ddiwethaf. Y prif resymau a nodwyd am y gwaharddiadau yw ymddygiadau bygythiol a threisgar yn erbyn disgyblion eraill, ymddygiadau bygythiol yn erbyn oedolion, ymddygiad aflonyddgar parhaus a chynnydd yn y nifer o achosion o ddefnyddio cyffuriau yn yr ysgol.

- Mae nifer o risgiau yn gysylltiedig â lefelau uwch o ymddieithrio a gwaharddiadau gan gynnwys diogelu, lles disgyblion, canlyniadau a gwariant ariannol. Drwy'r cynllun busnes ac adrodd ar fesuryddion, mae data yn cael ei rannu ac yn sicrhau bod uwch dîm y Cyngor, Tîm Rheoli Addysg a Bwrdd rheoli ADYaCH â throsolwg o'r sefyllfa a bod camau gweithredu cyson yn cael eu monitro er mwyn lliniaru'r risgiau.

Blaenoriaethau ar gyfer y cyfnod nesaf:

- Parhau i gydweithio gyda Phenaethiaid Uwchradd ar gysoni gwaharddiadau ac i ail-afael yn y drefn o symudiadau drwy drefniant.

- Datblygu dulliau newydd o fynd i'r afael ag anghenion mewn perthynas ag ymddygiad a lles dysgwyr, gyda'r nod o gael effaith ar gyfraddau gwaharddiadau a gwella presenoldeb.
- Lefelau gwaharddiadau yn gostwng yn sylweddol.
- Defnyddio data i gefnogi ymatebion strategol a gweithredol.